

Jednostka projektowa :

**BIURO PROJEKTÓW I USŁUG „WIKON”
SIECI I INSTALACJE SANITARNE**

45- 284 OPOLE ul. Szarych Szeregów 31/5, Siedziba 45-061 OPOLE ul. Katowicka 39E/9
tel. 77 44-25-492, kom. 506 243 388, e-mail : bpwikon@op.pl, NIP 754-108-27-34, REGON 160018697

**PROJEKT BUDOWLANY
STRONA TYTUŁOWA NR 1**

Nazwa i adres obiektu budowlanego :

**Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Dobieszowice wraz
z tranzytową siecią kanalizacji sanitarnej Dobieszowice - Walce
gm. Walce - kategoria obiektu budowlanego XXVI**

Numery ewidencyjne działek - dla sieci kanalizacyjnej :

Obręb Walce, ark. mapy 5 : dz. nr 1103, 1188, 2948

Obręb Dobieszowice, ark. mapy 1 : dz. nr 3, 5, 48, 40, 4/3, 43, 51, 42, 32, 88, 63, 54/2, 414 18/1, 53/7

Numery ewidencyjne działek - dla przyłączy kanalizacyjnych :

Obręb Walce, ark. mapy 5 : dz. nr 1188, 941/1

**Obręb Dobieszowice, ark. mapy 1 : dz. nr 5, 48, 40, 4/3, 52, 42, 37, 32, 638, 43, 51, 88, 63, 54/2, 4/4, 110/1, 53/10,
7/1, 6/3, 6/1, 6/4,8, 9, 10, 11, 12, 50, 14, 15, 16, 45/2, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 42, 35, 33, 34, 382, 36/1, 386, 387, 389, 392,
393, 394, 395, 396, 397, 420, 42 ,422/3, 637, 640, 641, 646, 650/8, 55, 57/1, 58, 46, 61, 62, 44, 70/1, 71, 74, 76/2, 77, 79, 80,
82, 86, 376, 375, 90, 91, 92, 81, 78, 94, 95, 96, 75/1, 73, 97, 69, 98, 99, 68, 103/1, 66, 65, 59, 55, 100/4, 53/7**

ark. mapy 4 : dz. nr 622, 624, 625, 626, 630, 633, 635, 636, 642, 643/1, 422/1

Inwestor : G m i n a W a l c e ul. Mickiewicza 18 47-344 Walce

Zlecenie nr : Nr 272.10.17.2019 z dnia 04.04.2019 r.

Projektant : imię i nazwisko	Zakres opracowania	Specjalność nr uprawnień	Data wykonania	Podpis
inż. Wiktor Koniuch	część sanitarna	sieci i inst. sanit. 19/86/Op 111/95/Op	Lipiec 2019 r.	inż. Wiktor Koniuch Uprawnienia bud. do projektowania i kierowania robotami bud. bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci wodociągowych, kanalizacyjnych i instalacji sanitarnych nr ewid. 19/86/OP, 111/95/OP
techn.. Mirosław Rajca	część elektryczna	sieci i inst. elektr. 83/77/Op 50/82/Op	Lipiec 2019 r.	MIROSŁAW RAJCA TECHNIK ELEKTRYK Uprawnienia do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci instalacji urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych nr ewid. 83/77/Op i 50/82/Op
Sprawdzający : imię i nazwisko	Sprawdzany zakres oprac.	Specjalność nr uprawnień	Data sprawdz.	Podpis
mgr inż. Andrzej Neustein	część sanitarna	sieci i inst. sanit. urz. ochr. środow. 330/88/Op 331/88/Op	Lipiec 2019 r.	mgr inż. Andrzej Neustein 45-4 17 Opoie, ul. Pomarańczowa 22 tel. 775441298, kom. 506 255 415 Upr. Nr 29/87/Op, 330/88/Op, 331/88/Op Specjalność inst. inż. w zakresie proj. i wykonawstwa sieci i inst. sanitarnej oraz urządzeń ochrony środowiska

Data wykonania : Lipiec 2019 r.

Oświadczenie :

Oświadczam, że Projekt Budowlany : „Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Dobieszowice wraz z tranzytową siecią kanalizacji sanitarnej Dobieszów - Walce” gm. Walce został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Egz. Nr

1

PROJEKT BUDOWLANY

Strona tytułowa nr 2.

Spis zawartości :

- 1. Część opisowa**
- 2. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia**
- 3. Uzgodnienia**
- 4. Część rysunkowa**
  1. Plan orientacyjny 1: 10 000
  2. Plan sieci kanalizacyjnej 1: 1000 - mapa 1
  3. Plan sieci kanalizacyjnej 1: 1000 - mapa 2
  4. Pompownia sieciowa ścieków P-1
  5. Komora zasuw pompowni ścieków P-1
  6. Przydomowa pompownia ścieków PP-1
  7. Schemat zasilania energetycznego pompowni ścieków P-1
  8. Schemat zasilania energetycznego przydomowej pompowni ścieków PP-1
  9. Przejście rurociągu tłoczego ścieków RT przez rzekę Stradunia w km. 1+100 (podwieszenie do konstrukcji istn. mostu betonowego)

1. CZĘŚĆ OPISOWA

SPIS TREŚCI

1. MATERIAŁY WYJŚCIOWE	4
2. PRZEDMIOT I ZAKRES INWESTYCJI	4
3. OBSZAR ODDZIAŁYWANIA OBIEKTU.....	5
3. BILANS IŁOŚCI ŚCIEKÓW	5
4. CHARAKTERYSTYKA TERENU INWESTYCJI.....	5
5. ROZWIĄZANIE TECHNICZNE INWESTYCJI.....	5
5. 1 OGÓLNY OPIS ROZWIĄZANIA	5
5. 2 POMPOWNI ŚCIEKÓW P-1	6
5. 3 PRZYDOMOWE POMPOWNI ŚCIEKÓW PP	6
5. 4 WARUNKI BHP DLA OBSŁUGI POMPOWNI	8
5. 5 ZASILANIE ENERGETYCZNE POMPOWNI ŚCIEKÓW P-1 I POMPOWNI PRZYDOMOWYCH PP	8
5. 6 SIEĆ KANALIZACYJNA GRAWITACYJNA	13
5. 7 PRZYŁĄCZA KANALIZACYJNE GRAWITACYJNE	14
5. 8 RUROCIĄGI TŁOCZNE ŚCIEKÓW	14
5. 9 PRZYŁĄCZE WODOCIĄGOWE DOPROWADZAJĄCE WODĘ NA TEREN POMPOWNI P-1	14
5. 10 SKRZYŻOWANIA RUROCIĄGÓW Z PRZESZKODAMI.....	15
5. 11 ODWODNIENIE WYKOPÓW	15
5. 12 WYTYCZNE WYKONAWSTWA ROBOT.....	15
6. ROZWIĄZANIA CHRONIĄCE ŚRODOWISKO	17
7. UWAGI KOŃCOWE	19
8. REALIZACJA INWESTYCJI	19

1. Materiały wyjściowe

Opracowanie projektu budowlanego oparto na następujących materiałach wyjściowych :

- Projekt budowlany „Kanalizacja sanitarna w miejscowości Dobieszowice wraz z tranzytową siecią kanalizacji sanitarnej Dobieszowice - Walce (opracowanie PROJWES s.c. Mechnice 2016 r.)
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla wsi Dobieszowice (Uchwała R.G w Walcach nr V/23/03 d dnia 27.03.2003 r.)
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia „Budowa kanalizacji w miejscowości Dobieszowice wraz z tranzytową siecią kanalizacji sanitarnej Dobieszowice - Walce nr PP-OŚ 6220.5.7.2015.WLN z dnia. 14.12.2015 r.
- Dokumentacja badań geotechnicznych (oprac. AL.-GEO Opole - 2015 r.)
- Mapy syt.-wys. w skali 1:1000
- Obowiązujące przepisy i zarządzenia

2. Przedmiot i zakres inwestycji

W 2016 r. opracowana została przez firmę PROJWES s.c. Mechnice dokumentacja projektowa pn. „Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Dobieszowice wraz z tranzytową siecią kanalizacji sanitarnej Dobieszowice – Walce. Jednakże do chwili obecnej ze względu na brak środków finansowych inwestycja ta nie została zrealizowana. Obecnie gdy pojawiły się możliwości dofinansowania tej inwestycji ze środków unijnych Gmina Walce zamierza przystąpić do realizacji tego zadania. W związku z tym na zlecenie Gminy Walce przeprowadza się aktualizację zaprojektowanej w 2016 r. dokumentacji z podziałem na dwa etapy. Etap I obejmujący wykonanie kanalizacji sanitarnej tranzytowej Dobieszowice - Walce z pompownią ścieków P1 oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Kozielskiej w Dobieszowicach. Etap II obejmować będzie wykonanie kanalizacji sanitarnej dla pozostałej części wsi Dobieszowice

Przedmiotowa inwestycja ma na celu odprowadzenie ścieków sanitarnych ze wsi Dobieszowice do istn. układu kanalizacyjnego wsi Walce i dalej do oczyszczalni ścieków w Zdieszowicach.

Zakres rzeczowy budowy kanalizacji dla wsi Dobieszowice przedstawia się następująco :

Wyszczególnienie	Jedn.	Ilość	Uwagi
Etap I - budowa kanalizacji sanitarnej tranzytowej Dobieszowice – Walce z pompownią ścieków P1 oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Kozielskiej w Dobieszowicach			
1. Pompownia ścieków P1 w Dobieszowicach wraz z uzbrojeniem towarzyszącym :			
- pompownia ścieków P1 zamontowana w podziemnym zbiorniku z polimerobetonu ϕ 1500 mm	kpl.	1	
- przyłącze wodociągowe z rur PE ϕ 90 mm L=102 m zakończone hydrantem p.poż. ϕ 80 mm			
- ogrodzenie z brama wjazdową L = 26 m			
- droga dojazdowa z polbruku F = 103,0 m ²			
- oświetlenie terenu i linia kablowa energet. zasilająca pompownię ścieków			
2. Rurociąg tłoczny ścieków, w tym :			
- rurociąg tłoczny ścieków PE ϕ 90/5,4 mm układany metodą przewiertu sterowanego (połączenia odcinków rurociągu między załamaniami w wykopach pionowych umocnionych)	m	719	
- rurociąg tłoczny ścieków PE ϕ 90/5,4 mm ocieplony, układany na podporach przymocowanych do mostu	m	20	(17,5+1,25+1,25)
- studzienka bet. ϕ 1200 mm z odpowietrznikiem ϕ 80 mm i 2 zasuwami nożowymi ϕ 80 mm	kpl.	1	
- studzienka bet. ϕ 1200 mm odwodnieniowa z czyszczakiem ϕ 80 mm i 2 zasuwami nożowymi ϕ 80 mm	kpl.	2	
3. Sieć kanalizacyjna grawitacyjna, w tym :			
- kanały grawitacyjne PVC ϕ 200/5,9 mm (układane w wykopach pionowych umocnionych)	m	255	
- kanały grawitacyjne PVC ϕ 200/5,9 mm (przeciski w rurach stal. ϕ 324/8 mm – szt. 3)	m	44	(18+14+12)
- studzienki kanaliz. bet. ϕ 1000 mm na kanałach PVC ϕ 200 mm	kpl.	5	
- studzienki kanaliz. z PE ϕ 425 mm na kanałach PVC ϕ 200 mm	kpl.	6	
4. Przyłącza kanalizacyjne grawitacyjne szt. 6, w tym :			
- przyłącza grawitacyjne PVC ϕ 160 mm (układane w wykopach pionowych umocnionych)	m	63	
- przyłącza grawitacyjne PVC ϕ 160 mm (przecisk w rurze stal. ϕ 273/7,1 mm – szt. 2)	m	31	(19+12)
- studzienki kanaliz. z PP ϕ 425 mm na kanałach PVC ϕ 160 mm	kpl.	6	
5. Przyłącza kanalizacyjne ciśnieniowe szt. 2, w tym :			
- przyłącze ciśnieniowe z rur PE ϕ 50 mm	m	70	
- pompownia przydomowa z PE ϕ 800 mm	kpl.	2	

Wyszczególnienie	Jedn.	Ilość	Uwagi
Etap II - budowa kanalizacji sanitarnej w Dobieszowicach w ul. Głównej, Dolnej i Górnej			
1. Sieć kanalizacyjna grawitacyjna, w tym :			
- kanały grawitacyjne PVC ϕ 200/5,9 mm (układane w wykopach pionowych umocnionych)	m	1 962	
- studzienki kanaliz. bet. ϕ 1000 mm na kanałach PVC ϕ 200 mm	kpl.	22	
- studzienki kanaliz. z PE ϕ 425 mm na kanałach PVC ϕ 200 mm	kpl.	33	
2. Przyłącza kanalizacyjne grawitacyjne szt. 101 , w tym :			
- przyłącza grawitacyjne PVC ϕ 160 mm (układane w wykopach pionowych umocnionych)	m	706	
- studzienki kanaliz. z PP ϕ 425 mm na kanałach PVC ϕ 160 mm	m	93	
3. Przyłącza kanalizacyjne ciśnieniowe szt. 1 , w tym :			
- przyłącze ciśnieniowe z rur PE ϕ 50 mm	m	310	
- pompownia przydomowa z PE ϕ 800 mm	kpl.	1	

3. Obszar oddziaływania obiektu.

Obszar oddziaływania obiektu objęty jest granicami działek na których zlokalizowano projektowaną kanalizację sanitarną. Określenie obszaru oddziaływania dokonano w oparciu o powołane rozporządzenia i normy zawarte w "Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Sieci Kanalizacyjnych" oprac. COBRTI INSTAL 2003 r.

3. Bilans ilości ścieków

Bilans ścieków opracowano w oparciu o dane demograficzne uzyskane z Gminy Walce oraz uzyskane dane odnośnie obecnego zużycia wody.

Do obliczeń przyjęto współczynniki nierównomierności dobowej $N_d = 1,5$ i godzinowej $N_g = 2,5$

Ilość ścieków dla stanu perspektywicznego (2046 r.) przedstawia się następująco :

L.p.	W i e ś	Mieszkańcy mk	Ilość ścieków				
			q_i	$Q_{\text{śrd}}$	Q_{maxd}	Q_{maxh}	
			$\text{m}^3/\text{mk}\cdot\text{d}$	m^3/d	m^3/d	m^3/h	l/s
1	Dobieszowice	474	0,12	56,9	85,3	8,9	2,5

4. Charakterystyka terenu inwestycji

a) Warunki geologiczne

Z przeprowadzonych badań podłoża gruntowego wynika, że pod nakładem gleby lub nasypu do głębokości 3,0 ÷ 5,0 m m zalegają głównie grunty spoiste lub słabospoiste. Grunty sypkie występują podrzędnie, głównie jako nieregularne soczewki wśród glin. Woda występuje w soczewkach piaszczystych i zatrzymuje się na gruntach spoistych (1,5 ÷ 2,2 m p.p.t.) Amplituda wahań poziomu wody gruntowej może wynosić $\pm 1,0$ m.

Pompownia ścieków P1 zlokalizowana będzie w obrębie lokalnego obniżenia terenu na skraju doliny rzeki Straduni, gdzie warunki geotechniczne są nieco odmienne niż na wysoczyźnie, a mianowicie pod warstwą gleby i nasypu ziemno-gruzowego zalega warstwa torfu gr. 0,5 m a poniżej warstwy piasku gliniastego, pyłów ilastych i piasku z otoczkami. Kategoria geotechniczna posadowienia obiektów budowlanych I.

b) Uzbrojenie terenu inwestycji

Na terenie projektowanych robót występują następujące rodzaje uzbrojenia :

- sieć wodociągowa ϕ 32 ÷ 150 mm
- kanalizacja deszczowa ϕ 200 ÷ 800 mm
- kanalizacja sanitarna ϕ 150 ÷ 200 mm
- linie energetyczne n.n. napowietrzne i kablowe
- linie telefoniczne napowietrzne i kablowe

5. Rozwiązanie techniczne inwestycji

5.1 Ogólny opis rozwiązania

W 2016 roku zaprojektowana została kanalizacja sanitarna dla wsi Dobieszowice. Jednakże do chwili obecnej ze względu na brak środków finansowych inwestycja ta nie została zrealizowana. Obecnie gdy pojawiły się możliwości dofinansowania tej inwestycji ze środków unijnych Gmina Walce zamierza

przystąpić do realizacji tego zadania. W związku z tym na zlecenie Gminy Walce przeprowadza się aktualizację zaprojektowanej w 2016 r. dokumentacji z podziałem na dwa etapy. Etap I obejmujący wykonanie kanalizacji sanitarnej tranzytowej Dobieszowice - Walce z pompownią ścieków P1 oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Kozielskiej w Dobieszowicach. Etap II obejmować będzie wykonanie kanalizacji sanitarnej dla pozostałej części wsi Dobieszowice.

Ścieki sanitarne ze wsi Dobieszowice dopływać będą do pompowni P-1, która przetłaczać je będzie do istn. układu kanalizacyjnego wsi Walce i dalej do oczyszczalni ścieków w Zdieszowicach.

5.2 Pompownia ścieków P-1

Opis pompowni

Pompownia ścieków P-1 usytuowana będzie przy skrzyżowaniu ul. Kozielskiej z ul. Główną w Dobieszowicach na działce gminnej nr 4/3. Dopływające ścieki ze wsi Dobieszowice pompownia P-1 przetłaczać będzie do istn. układu kanalizacyjnego wsi Walce i dalej do oczyszczalni ścieków w Zdieszowicach. Przyjęto podziemną pompownię prefabrykowaną wykonaną z polimerobetonu o średnicy ϕ 1500 mm. Pompy przetłaczające dopływające do pompowni ścieki sanitarne dobiera się na max. przepustowość rurociągu tłoczego PE ϕ 90/5,4 mm.

Obliczeniowy punkt pracy pompy

$$Q = 5,0 \text{ l/s}, \quad H_m = 17,3 \text{ m sł. w.}$$

W zbiorniku zamontowane będą dwie pompy zatapialne pracujące przemiennie z siln. elektr. o mocy 4,1 kW każda. Przy tej wydajności pompy prędkość w rurociągu tłocznym zewnętrznym PE ϕ 90/5,4 mm wyniesie 1,0 m/s. Szczegółowe obliczenia doboru pomp załączono w egzemplarzu archiwalnym. Pompy o ciężarze 46 kg opuszczane będą do zbiornika (i wyjmowane) po prowadnicach linowych za pomocą zamontowanego obrotowego żurawia o udźwigu do 300 kg. Połączenie pompy z rurociągiem tłocznym następuje samoczynnie za pomocą stopy sprzęgającej zamontowanej na stałe w zbiorniku. Rurociąg tłoczny każdej z pomp o średnicy dn 80 mm wykonać ze stali nierdzewnej. Uzbrojenie rurociągów tłocznych stanowić będą zawór zwrotny, zasuwy odcinające nożowe oraz króciec do płukania wodą lub sprężonym powietrzem. Uzbrojenie to zamontowane będzie w oddzielnej komorze zasuw wykonanej z kręgów bet. ϕ 1500 mm.

Okresowe płukanie pomp przewidziano z hydrantu nadziemnego ϕ 80 mm który zamontowany będzie na terenie pompowni ścieków.

Montaż zbiornika pompowni

W podłożu istn. terenu pod warstwą nasypu i warstwą torfu do głębokości 5,0 m zalegają głównie różnorodne piaski i pyły ilaste. Występowanie wody gruntowej zaobserwowano na głęb. 1,5 m p.p.t. zalegającej nad warstwą ilów pylastych. Pompownia ścieków posadowiona będzie w warstwie piasków z otoczkami, częściowo zaglinionych. Dla tych warunków przewiduje się mechaniczne wykonanie wykopu o ścianach pionowych umocnionych wypraskami stalowymi. Po wykonaniu wykopu na wymaganą głębokość w dnie wykopu zamontować studzienkę zbiorczą z rur PE ϕ 500 mm głęb. ok. 0,6 m. Ze studzienki dopływającą wodę odpompowywać za pomocą pompy spalinowej z przystawką samozasysającą lub o napędzie elektrycznym (zasil. pomp w energię elektrycz. z przewodnego agregatu prądotwórczego). Po obniżeniu poziomu wody gruntowej wykonać 10 cm podsypkę z pospółki a następnie ułożyć 10 cm warstwę chudego betonu z dokładnym wypoziomowaniem. Po związaniu betonu ustawić zbiornik pompowni, następnie wykonać w dolnej części szalunek o promieniu ok. 1,1 m i wys. 0,8 m. Szalunek zalać betonem a pozostałą część wykopu zasypywać 20 cm warstwami piaskiem z zagęszczeniem. Pompownię zaleca się posadowić przed wykonaniem dolnego odcinka kanału K.1 celem wyeliminowania możliwości dopływu wody przez podsypkę i obsypkę kanału. Do mycia wyjmowanych pomp należy korzystać z zaprojektowanego hydrantu zlokalizowanego na terenie pompowni ścieków.

5.3 Przydomowe pompownie ścieków PP

Przydomowe pompownie PP przetłaczać będą dopływające ścieki z 3 posesji do proj. kanalizacji sanitarnej.

Komora pompowni przydomowej wykonana jest z prefabrykowanej gotowej studzienki z tworzywa sztucznego (PEHD) o średnicy ϕ 800 mm, głębokości 2,1 m (z nadstawką).

Wyposażenie pompowni stanowić będzie kompletny zestaw składający się z :

- 1 pompy wirowej z nożami rozdrabniającymi o parametrach :
 $Q = 1,7 \text{ l/s}$ przy $H = 13,2 \text{ m}$, $N = 2,4 \text{ kW}$, $U = 230 \div 400 \text{ V}$
- pneumatycznych czujników poziomu - szt. 2
- skrzynki sterowniczej
- kabli zasilających i sterowania o długości 15 m
- kolana sprzęgającego z zaworem kulowym dn 40 mm

Zestawienie materiałów pompowni przydomowej

a) Zbiornik pompowni przydomowej Ø 800 (zabezpieczony przed powstawaniem osadu) :

- wykonany z PEHD, szczelny, nie klejony, antywyporowy, dno półkolisty, uchwyty transportowe
- gładkie powierzchnie wewnętrzne i zewnętrzne i brak ostrych krawędzi,
- pokrywa Ø 610, kl. B125
- wlot ścieków w cięciwie zbiornika powodujący zawirowanie ścieku w zbiorniku,
- zbiornik przepompowni wykonany z białego PEHD umożliwiające lokalizację ewentualnych uszkodzeń mechanicznych

Wyposażenie zbiornika stanowi trawersa z PPA (Polyphthalamid) na której jest zabudowany zawór odcinający 1¼". Z jednej strony zaworu zwrotnego jest zabudowana rura tłoczna DN32 wychodząca na zewnątrz zbiornika przepompowni i zakończona gwintem zewnętrznym 1¼". Z drugiej strony zaworu zwrotnego znajduje się prowadnica do zabudowy pompy z rurą tłocznią i zaworem zwrotnym. Zawór odcinający jest zamykany z terenu bez konieczności wchodzenia do przepompowni. Rura tłoczna w przepompowni jest wykonana z stali nierdzewnej. Z jednej strony rury znajduje się kołnierz do zamocowania za pomocą śrub pompy. Z drugiej strony jest zabudowany korpus z zaworem zwrotnym i prowadnicą do zabudowy na trawersie. W korpusie zaworu zwrotnego znajdują się otwory do zamocowania łańcucha pozwalającego wyciągnąć pompę wraz z rurą tłocznią i zaworem zwrotnym z przepompowni. Konstrukcja pompowni umożliwia wykonanie wszelkich prac konserwacyjnych i remontowych z powierzchni terenu pompowni bez konieczności wchodzenia do zbiornika. Pompownia ma dwa gotowe nadlewy znajdujące się po cięciwie zbiornika do podłączenia rury kanalizacyjnej DN150. Ze względu na zagniwanie ścieków powinna mieć objętość resztkową (po wypompowaniu ścieku) nie większą niż 30 litrów.

b) Pompa wirowa

Pompy powinny charakteryzować się następującymi właściwościami :

- pompy zasilane na prąd trójfazowy lub jednofazowy, antyeksplodyjne
- rozdrabniacz z funkcją mieszadła i wstępnej segregacji domieszek stałych
- konstrukcja oraz zabudowa rozdrabniacza na zewnątrz pompy powodująca, iż nie ma możliwości blokady wirnika oraz przewodów tłocznych
- zespół rozdrabniający wykonany jest z hartowanej stali nierdzewnej 57HRC, co zapewnia wieloletnią żywotność
- skośne ustawienia pompy w przepompowni, co powoduje:
  - ciągle napowietrzanie ścieków przez zassanie powietrza przez górne otwory znajdujące się w płycie tnącej i wprowadzenie go do ścieków przez dolne otwory powodując zapobieganie powstawania przykrych zapachów
  - w czasie pracy pompy zespół rozdrabniający wprowadza ścieki w ruch wirowy, co zapobiega powstawaniu osadu oraz kożucha ściekowego
- komora olejowa z możliwością kontroli i przystosowana do podłączenia czujnika szczelności
- pierścienie uszczelniające wykonane z węgla krzemu
- podwójne pierścienie ślizgowe osadzone obustronnie na wale w komorze silnika nie wrażliwe na zmienny kierunek obrotów
- wał silnika i pompy ze stali nierdzewnej ostrych krawędzi które niszczą powierzchnie uszczelek ślizgowych
- korpus pompy oraz silnika wykonany z żeliwa i pokryty specjalną farbą ochronną.

Montaż zbiornika pompowni przydomowej

Z przeprowadzonych badań podłoża gruntowego wynika, że pod nadkładem gleby lub nasypu do głębokości 3,0 m zalegają głównie gliny lub piaski zaglinione. Wodę gruntową nawiercono na głęb. 2,2 ÷ 2,5 m p.p.t. Montaż zbiornika pompowni o głębokości 2,1 m przewidziano metodą studniarską przy zastosowaniu stalowych obudów prefabrykowanych Ø 1500 i wys. ok. 1,0 m. Do głębokości ok. 0,5 m wykonać wykop otwarty, następnie w tak wykonanym wykopie ustawić prefabrykowaną obudowę i za pomocą koparki lub ręcznie wybierać ze środka grunt. Po zapuszczeniu obudowy na głęb. ok. 1,5 m dostawić następny człon obudowy i głębić wykop na głęb. min. 2,3 m. Po osiągnięciu wymaganej głębokości wykonać podsypkę piaskową stabilizowaną cementem o grub. 20 cm, wypoziomowaną i zagęszczoną do 95 % wg skali Proctora. Następnie na tak przygotowanym podłożu ustawić zbiornik i przystąpić do wykonania obsypki piaskowej. Obsypkę wykonywać równomiernie, co 30 cm na całym obwodzie studzienki i zagęszczać używając lekkiego sprzętu by nie uszkodzić studzienki pracując przy samej ścianie. W trakcie wykonywania obsypki komory pompowni stopniowo wyciągać prefabrykowane obudowy. Zwieńczenie studzienki pompowni stanowić będzie wąż żeliwny φ 600 mm z pierścieniem odcciążającym żelbetowym o średnicy min. 825 mm.

Zalecenia dla użytkownika pompowni

Po wykonaniu pompowni użytkownika należy poinformować, że :

- nie jest dozwolone doprowadzanie do studzienki pompowej wód deszczowych,
- nie jest możliwe samowolne przyłączanie do studzienki pompowej innych źródeł ścieków
- niedopuszczalne jest wrzucanie do sieci kanalizacyjnej materiałów, które ściekami bytowymi nie są, a w szczególności: kamienie, gruz, żwir i piasek, zaprawa murarska i betonowa, lepiki i kleje, żyłtki, gwoździe, druty, oleje silnikowe i podobne smary, farby i rozpuszczalników, gorący olej, torebki i inne opakowania plastikowe, plastikowe linki i taśmy, styłonowe pończochy, tkaniny.

5.4 Warunki BHP dla obsługi pompowni

Z uwagi na automatyczną pracę pompowni obsługa będzie mieć charakter doraźny. Obsługa powinna być przeszkolona pod względem BHP. Wszystkie czynności związane z wejściem do pompowni powinny być wykonane co najmniej w zespołach trzyosobowych z udziałem mistrza (1 osoba pracująca i dwie osoby asekuracyjne). Przed zejściem do pompowni jej zbiornik należy przewietrzyć za pomocą przewoźnego agregatu wentylacyjnego, zapewniającego 10 -krotną wymianę powietrza na godzinę. Przewietrzony zbiornik należy sprawdzić na zawartość szkodliwych gazów za pomocą wykrywacza gazów lub lampki Davyego. Schodzący pracownik musi być wyposażony w szelki z linką i asekurowany z zewnątrz.

Obowiązujące przepisy BHP :

- Rozporządzenie MGPIB z dnia 1.10. 1993 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy czyszczalni ścieków (Dz.U.nr96/93)
- Rozporządzenie MGTiOŚ z dnia 6.10.1973 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy konserwacji miejskiej sieci kanalizacyjnej (Dz.U.nr 45/73)

5.5 Zasilanie energetyczne pompowni ścieków P-1 i pompowni przydomowej PP-1

5.5.1 Zasilanie energetyczne sieciowej pompowni ścieków P-1

Lokalizacja przepompowni i stan istniejący

Projektowana sieciowa przepompownia ścieków sanitarnych zlokalizowana została na terenie wsi Dobieszowice w miejscu wskazanym na planie sytuacyjnym:

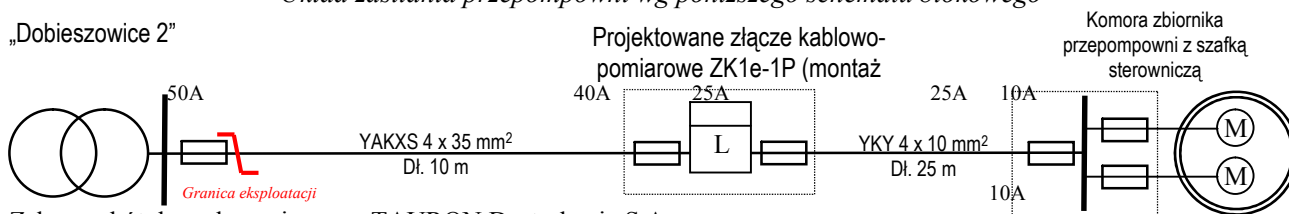
Lp.	Oznaczn.	Adres	Działka
1	P-1	Dobieszowice ul. Kozielska	4/3

Na podstawie technicznych warunków przyłączenia, zasilanie przepompowni ścieków odbywać się będzie w istniejącej sieci niskiego napięcia.

Układ zasilania przepompowni

Przepompownia ścieków zasilana będzie przyłączem wykonanym kablem ziemnym niskiego napięcia z istniejącej sieci elektroenergetycznej nn zgodnie z warunkami przyłączenia wydanymi przez TAURON Dystrybucja S.A. Miejsce dostarczenia energii elektrycznej (*granica eksploatacji*) stanowić będą: *zaciski prądowe na wyjściu przewodów od zabezpieczenia w polu odpywowym rozdzielnicy nN w stacji transformatorowej „Dobieszowice 2” w kierunku instalacji odbiorcy.*

Układ zasilania przepompowni wg poniższego schematu blokowego

Zakres robót do wykonania przez TAURON Dystrybucja S.A.:

- w zakresie przyłącza: *nie dotyczy*,
- w zakresie sieci: *nie dotyczy*,

Zakres robót do wykonania przez Inwestora:

- wykonać przyłącze kablowe YAKXS 4 x 35 mm² z pola liniowego rozdzielnicy nN w stacji transformatorowej „Dobieszowice 2” do projektowanego złącza kablowo-pomiarowego ZK1e-1P, które należy ustawić obok stacji transformatorowej w granicy działki nr 3 od strony drogi publicznej (ul. Kozielska)
- ze złącza kablowo-pomiarowego ZK1e-1P, z części pomiarowej wyprowadzić WLZ kablem ziemnym YKY 4 x 10 mm² dla zasilania szafki sterowniczej przepompowni,
- na terenie przepompowni, wzdłuż ogrodzenia ułożyć bednarkę stalową ocynkowaną FeZn 25 x 4 mm jako uziemienie punktu rozdziału szyny PEN na PE i N w szafce sterowniczej,
- punkt rozdziału uziemić: bednarka stalowa ocynkowana FeZn 25 x 4 mm + uziom pionowy z pręta stalowego miedzianego Ø17,2 mm dł. 6 m,
- z szafki sterowniczej zasilic pompy ściekowe z czujnikami poziomu oraz oświetlenie zewnętrzne terenu przepompowni,

Zasilanie przepompowni należy wykonać zgodnie z normą PN-76/E-05125 i N-SEP-004.

Złącze kablowo-pomiarowe ZK1e-1P

Dla zasilania przepompowni należy zbudować złącze kablowo-pomiarowe typu ZK1e-1P (wg standardów TAURON Dystrybucja S.A.). Złącze dostarcza i montuje wykonawca. Złącze wyposażone powinno być zgodnie z wytycznymi TAURON Dystrybucja S.A. podanymi w: „Standard techniczny nr 1/DMN/2014 budowy zestawów złączowych, złączowo-pomiarowych i pomiarowych w sieci dystrybucyjnej nN w TAURON Dystrybucja S.A. – wersja druga 29 lipiec 2015 r.”. Dla połączenia układu pomiarowego stosować przewody LgY 10 mm².

Stopień ochrony przeciwporażeniowej złącza powinien wynosić minimum IP-44 i II klasę ochronności. Złącze zamykane na typowy zamek stosowany w TAURON Dystrybucja S.A. Drzwiczki w części pomiarowej wyposażać we wznięk do odczytu licznika.

Szafka sterownicza przepompowni – wytyczne wykonania

Dla przepompowni projektuje się zainstalować wolnostojącą szafkę sterowniczą dostarczaną razem z przepompownią. Pełna dokumentacja techniczna znajduje się na wyposażeniu szafki sterowniczej i jest dostarczana przez producenta.

Uwaga:

Zaleca się zastosowanie już funkcjonującego typu szafek sterowniczych na terenie działania Samorządowego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Walcach. W tym celu przed zamówieniem szafek sterowniczych należy skonsultować ich wyposażenie z inwestorem i producentem.

Obudowa szafy sterowniczej

Na szafkę sterowniczą dla przepompowni dobrano obudowę z cokołem, oraz z podwójnymi drzwiami o stopniu ochrony IP-65. Fundament do wkopania obok przepompowni. Na wewnętrznych drzwiach szafki zamontowane będą: panel LCD, przełączniki Auto-Ręka, lampki pracy i awarii pomp, przełącznik Sieć-Agregat, gn. 230VAC, gn. agregatu 400VAC.

Wyposażenie szafy sterowniczej

- wyłącznik różnicowoprądowy
- zabezpieczenie nadprądowe układu sterowania
- czujnik kontroli zaniku fazy CKF
- przełączniki Auto-0-Ręka
- przełącznik Sieć-0-Agregat
- wyłączniki silnikowe
- ogrzewanie szafy 50W z termostatem
- gniazda wtyczkowe serwisowe: 3x400VAC 16A, 250VAC 16A i 24V
- wtyczka agregatu 3x400VAC 32A lub 63A
- zasilacz impulsowy 24VDC/2A
- sygnalizator optyczno – dźwiękowy z opcją wyłączenie dźwięku
- przycisk spompowania ścieków poniżej suchobiegu
- lampki pracy i awarii pomp
- wpięcie do systemu monitoringu firmy Biatel
- rozruch pomp – bezpośredni
- montaż szafy wolnostojącej, obok przepompowni
- sonda hydrostatyczna
- licznik pomiaru energii elektrycznej z możliwością przesyłu informacji
- sterownik + modem GPRS z anteną
- podtrzymanie zasilania sterownika i modemu
- ogranicznik przepięć kl. B+C (główny)
- ogranicznik przepięć kl. D z filtrem (ochrona układu sterowania)
- licznik czasu pracy
- oprawa podszafkowa
- mikrowyłącznik sygnalizujący otwarcie drzwiczek szafy

Wytyczne monitorowania przepompowni w systemie GPRS/SMS

Wymagane przekazy danych w systemie GPRS/SMS stanów awaryjnych przepompowni:

- *praca pomp,*
- *poziom ścieków w zbiorniku (na podstawie stanu sondy hydrostatycznej),*
- *maksymalny awaryjny poziom ścieków (na podstawie stanu dodatkowej sondy pływakowej),*
- *stan zasilania,*
- *włamanie do szafki sterowniczej i wjazdu przepompowni,*
- *zadziałanie zabezpieczenia termicznego (awaria pompy),*
- *informacja o prowadzonych pracach konserwacyjnych,*
- *zdalne załączenie i wyłączenie pomp,*
- *ustawienie poziomów załączenia i wyłączenia pomp,*
- *aktywacji i dezaktywacji powiadomień*

Dobór systemu GPRS/SMS

Pozostawia się Inwestorowi możliwość wyboru dowolnego producenta układów sterowania i monitorowania. Po dokonaniu wyboru, należy skonsultować to z producentem szafki sterowniczej w celu przygotowania szafki do montażu urządzeń sterowniczo-monitorujących systemu.

Oświetlenie zewnętrzne terenu przepompowni

Oświetlenie zewnętrzne terenu przepompowni zasilane będzie linią kablową nn typu YKYżo 3 x 2,5 mm² z szafki sterowniczej przepompowni, w której zainstalowany będzie układ zasilania oświetlenia. Oświetlenie zewnętrzne projektuje się wykonać na słupie oświetleniowym blaszanym ocynkowanym dł. do 6m lub podobnym ogólnie dostępnym w hurtowniach materiałów elektrycznych. Słup należy posadzić na prefabrykowanym fundamencie

betonowym. Na słupie oświetleniowym projektuje się zainstalowanie jednej oprawy do lampy sodowej 70W, lub podobnej ogólnie dostępnej w hurtowniach materiałów elektrycznych. Zabezpieczenie oprawy typu S311B-6A na tabliczce zaciskowej instalowanej w słupie. Oświetlenie zewnętrzne zakwalifikowane jest zgodnie z PN-EN 12464-2-2008 Załącznik A, jako: „Okazjonalnie użytkowane przejścia serwisowe i schody, oczyszczalnie wody odpływowej i komory napowietrzające, filtry i komory fermentacyjne osadu w instalacjach wodnych i ściekowych”. Minimalne natężenie oświetlenia 5lx.

Zasilanie awaryjne

Szafka sterownicza przepompowni będzie przystosowana do zasilania awaryjnego z agregatu prądotwórczego (np. przewoźnego), które realizowane jest przez przełącznik zasilania uniemożliwiający podanie napięcia z agregatu na sieć i odwrotnie. Dla pracy awaryjnej przewiduje się pracę tylko jednej pompy ściekowej. Podłączenie agregatu realizowane będzie poprzez wtyczkę stałą na tablicową typu 32A/400V-3P+N+PE zainstalowaną na zewnątrz szafki sterowniczej.

Konstrukcja agregatu powinna być zgodna z wymogami PN-ISO 8528-1:1996.

Ochrona przeciwporażeniowa

System ochrony przeciwporażeniowej zaprojektowano zgodnie z zaleceniami podanymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12-04-2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (z późn. zmianami) oraz normą PN-HD 60364-4-41:2009. Przyjęto, że istniejące sieci pracują w układzie TN-C. Dla zapewnienia dostatecznie skutecznej ochrony przeciwporażeniowej przy uszkodzeniu przyjęto: samoczynne wyłączenie zasilania oraz środek uzupełniający: wyłączniki różnicowo-prądowe. Dodatkowo zastosowano obudowę izolacyjną szafki sterowniczej. Stopień ochrony powinien wynosić minimum IP-44. Po stronie NN odbiorcy projektowana będzie instalacja typu TN-S.

W szafce sterowniczej przepompowni zainstalowany jest samoczynny wyłącznik różnicowo-prądowy przeciwporażeniowy. Dodatkowo zastosowano obudowy izolacyjne złącza kablowo-pomiarowego i szafki sterowniczej. Stopień ochrony tych urządzeń powinien wynosić minimum IP-44. Silniki pomp ściekowych zabezpieczone są przeciwzwarceniu i termicznie przez producenta szafki sterowniczej.

Ochrona przepięciowa

W szafce sterowniczej przepompowni za układem pomiarowym w części odbiorcy zainstalowane będą główne ochronniki przepięciowe kl. B+C.

Dla ochrony układu sterowania zainstalowane będą ochronniki przepięciowe kl. D z filtrem typu OP-230.

Uziemienia

Uziemieniu podlega szyna ochronna PE w szafce sterowniczej przepompowni. Uziemienie stanowić będzie bednarka stalowa ocynkowana typu FeZn 25 x 4 mm ułożona w ziemi wzdłuż obrysu terenu przepompowni. Z uziomem połączyć szynę PE szafki sterowniczej. Po wykonaniu uziomu należy przeprowadzić pomiary potwierdzone Protokołem pomiarów. Projektowany uziom należy połączyć o ile to możliwe z istniejącą siecią uziemień.

Wymagana rezystancja uziemienia:

- dla złączy pomiarowych $R \leq 30 \Omega$,
- dla ochrony przepięciowej $R \leq 10 \Omega$,

Dodatkowo należy wykonać uziemienie pionowe $\varnothing 17,2$ mm „Galmar” długości ok. 6 m ze stali profilowanej miedzianej metodą udarową przy szafce sterowniczej przepompowni – rozdział przewodu PEN na PE i N.

Pomiar rozliczeniowy energii elektrycznej

Dla przepompowni projektuje się układ pomiarowy bezpośredni, jednostrefowy energii elektrycznej, który należy zainstalować w szafce pomiarowej złącza kablowo-pomiarowego ZK1e-1P w części dostępnej dla TAURON Dystrybucja S.A. W tym celu należy zabudować licznik indukcyjny bezpośredni energii elektrycznej czynnej, 3-fazowy, kWh, typu C-52d lub licznik elektroniczny (typ stosowany w TAURON Dystrybucja S.A.). Grupa taryfowa C11, grupa przyłączeniowa V. Układ pomiarowy musi być przystosowany do plombowania. Liczniki dostarcza i montuje TAURON Dystrybucja S.A.

Zasilanie placu budowy

Zasilanie placu budowy przepompowni wykonane będzie z zasilania docelowego, które należy wykonać w pierwszej kolejności. W tym celu należy w pobliżu terenu przepompowni ustawić typową rozdzielnicę budowlaną w obudowie izolacyjnej i zasilic ją z docelowej linii kablowej. Wartość zabezpieczenia zalicznikowego dla placu budowy nie może przekroczyć 20A. Rozdzielnica budowlana musi być wyposażona w odpowiedni wyłącznik przeciwporażeniowy różnicowo-prądowy o prądzie różnicowym 30mA.

Uwaga: Przed realizacją budowy przepompowni, przyszły wykonawca robót elektrycznych wystąpi do TAURON Dystrybucja S.A. z wnioskiem o TWP dla zasilania placu budowy, jeżeli będzie potrzebne, lub zastosuje własny agregat prądotwórczy przewoźny.

5.5.2 Zasilanie energetyczne przydomowej pompowni ścieków PP-1

Lokalizacja przydomowej przepompowni

Lokalizację przepompowni pokazano na planie sytuacyjnym z projektem kanalizacji sanitarnej.

Sposób zasilania przepompowni pokazano na załączonym schemacie zasadniczym zasilania.

Przepompownia wyposażona będzie w jedną pompę.

Pozostawia się Inwestorowi możliwość wyboru dowolnego producenta przepompowni wraz z szafką sterowniczą, spełniającą założenia projektowe ujęte w części technologicznej.

Charakterystyka przepompowni z szafką sterowniczą

Przydomowa pompownia ścieków wykonana będzie jako budowla podziemna prefabrykowana w formie studzienki. Wewnątrz przepompowni zainstalowana będzie pompa ściekowa z silnikiem (3-faz. lub 1-faz.) o mocy max. do 2,4 kW (3-faz.) i 2,7 kW (1-faz.) oraz układ czujników poziomu w zbiorniku. Zestaw pompy dostarczany jest fabrycznie z kablami zasilającymi i sterowniczymi. Standardowa długość kabli wynosi 10 m, większe długości na zamówienie u producenta. Kable wyprowadzone będą z szafki sterowniczej przepompowni do komory zbiornika przepompowni. Kable te należy układać w rurze ochronnej pomiędzy szafką sterowniczą a zbiornikiem przepompowni. **Rura układana powinna być w miarę możliwości równolegle razem z przyłączem sanitarnym lub po jak najkrótszej trasie.** Należy stosować rurę ochronną „Arot” typu KR-75 lub KR-110. W zbiorniku przepompowni kable układane będą luźno. Pompownia wyposażona jest we własną szafkę sterowniczą w obudowie izolacyjnej dostarczoną razem z zestawami pompowymi, którą należy zasilic. Szafka sterownicza wyposażona jest w układ automatycznego sterowania pracą pomp ściekowych. Układ elektryczny szafki sterowniczej realizuje wymagane w instalacji zasilającej pomp zabezpieczenia zwarciove, przeciążeniowe i posiada zabezpieczenie główne. Ponadto szafka sterownicza wyposażona jest w układ sygnalizacji alarmowej: świetlny informujący użytkownika o zaistniałej sytuacji awaryjnej. Szczegółowe dane techniczne wraz ze schematem połączeń wewnętrznych znajdują się w DTR szafki sterowniczej dostarczanej przez producenta. Szczegółowy dobór parametrów technicznych przepompowni wraz z pompami znajduje się w projekcie technologicznym.

Pozostawia się Inwestorowi możliwość wyboru dowolnego producenta przepompowni wraz z szafką sterowniczą, spełniającą założenia projektowe ujęte w części technologicznej.

Sposób montażu szafki sterowniczej

Szafka sterownicza powinna być zamontowana przy przepompowni w miejscu wskazanym przez właściciela posesji. Szafka powinna być zamontowana minimum 50 cm nad ziemią – zalecana 70 cm.

Projektuje się aby szafka sterownicza wyposażona była w zabezpieczenie główne, zabezpieczenia zwarciove i termiczne silników, układ automatyki i sterowania pracy pompy ściekowej z układem bezpośrednim rozruchu silników, optyczne wskaźniki stanów alarmowych oraz pulsujący sygnalizator świetlny awarii.

Szczegółowe dane techniczne podane są w DTR dostarczanej razem z szafką sterowniczą.

Uwaga:

W okresie trwania gwarancji jak i po jej upływie zabronione jest dokonywanie jakichkolwiek przeróbek i napraw w układzie zasilania przepompowni jak również w szafce sterowniczej przez osoby do tego nie upoważnione.

Układ automatyki i sterowania

Budowa układu automatyki i sterowania oparta jest na wyłącznikach pływakowych zamontowanych w komorze przepompowni. Układ zasilania i sterowania szafki sterowniczej przystosowany jest do zasilania napięciem przemiennym 400V lub 230V ; 50 Hz.

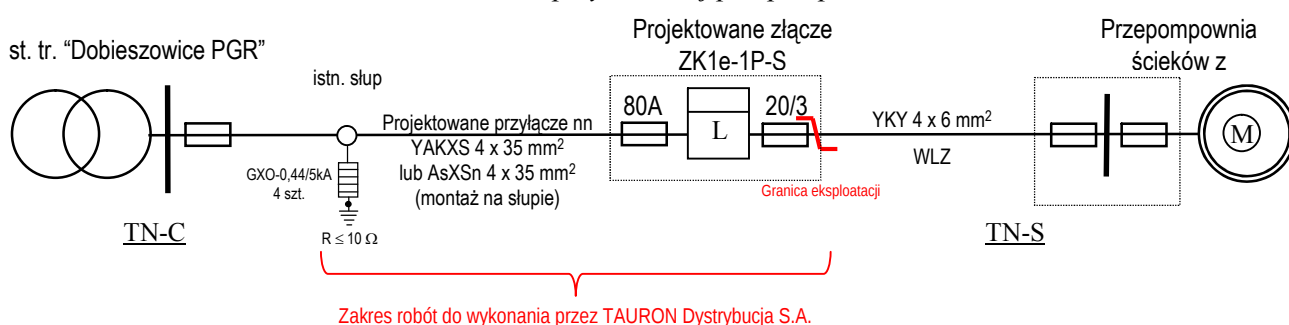
Szafka sterownicza powinna być wyposażona w:

- sygnalizację świetlną stanów pracy przepompowni zainstalowaną na drzwiach szafki sterowniczej.

Układ zasilania przepompowni

Przepompownia ścieków zasilana będzie kablem ziemnym niskiego napięcia z istniejącej sieci elektroenergetycznej nn zgodnie z warunkami przyłączenia wydanymi przez TAURON Dystrybucja S.A. Miejsce dostarczenia energii elektrycznej (*granica eksploatacji*) stanowić będą: *zaciski prądowe na wyjściu przewodów z zabezpieczenia zalicznikowego w złączu kablowo-pomiarowym ZK1e-1P-S w kierunku instalacji odbiorcy.* Lokalizacja złącza ZK1e-1P-S na istniejącym słupie linii napowietrznej nN pokazana została na planie zagospodarowania terenu przepompowni.

Układ zasilania przydomowej przepompowni PP-1

Zakres robót do wykonania przez TAURON Dystrybucja S.A.:

- na istniejącym słupie na działce nr 650/8 TAURON Dystrybucja S.A. zamontuje i zasilic złącze kablowo-pomiarowe ZK1e-1P-S,
- w miejscu przyłączenia, na słupie, TAURON Dystrybucja S.A. zainstaluje ochronę odgromową,

Zakres robót do wykonania przez Podmiot przyłączany:

- ze złącza kablowo-pomiarowego ZK1e-1P-S, z części pomiarowej wyprowadzić WLZ kablem ziemnym YKY 4 x 6 mm² dł. ok. 40m dla zasilania szafki sterowniczej przepompowni,
- obok zbiornika przepompowni zabudować szafkę sterowniczą,
- wykonać uziemienie bednarką stalową ocynkowaną FeZn 25 x 4 mm jako uziemienie punktu rozdziału szyny PEN na PE i N (układ TN-S) w szafce sterowniczej,
- punkt rozdziału: bednarka stalowa ocynkowana FeZn 25 x 4 mm dł. 5m + uziom pionowy z pręta stalowego miedziowanego Ø17,2mm dł. 6m,
- z szafki sterowniczej zasilić pompy ściekowe z czujnikami poziomu,

Zasilanie silnika pompy ściekowej i pływakowych regulatorów poziomu ścieków odbywać się będzie za pomocą niezależnych przewodów ułożonych w rurze ochronnej KR-75 lub KR-110 w ziemi. Przyjęto średnią długość rury ok. 10,0 m na jedno zasilanie.

Rurę ochronną należy układać w rowie kablowym na głębokości 0,7 m na 10 cm podsypce z piasku z przykryciem 10 cm piasku i folią z tworzywa sztucznego koloru niebieskiego. Prace ziemne przy układaniu kabli należy prowadzić ręcznie. Po wprowadzeniu kabli do rury należy je oznaczyć w trwale oznaczniki przy wejściach do rur ochronnej. Na oznacznikach należy umieścić trwałe napisy identyfikacyjne kable. Zaleca się stosowanie oznaczników laminowanych folia przezroczystą z tworzywa sztucznego. Oznaczniki mocować na kablu za pomocą opasek zaciskowych z tworzywa sztucznego. Należy wykonać niezbędne pomiary zgodnie z normą PN-76/E-05125 potwierdzone protokołem pomiarów.

Uwaga:

1. *Wszystkie roboty elektryczne związane z zasilaniem przepompowni należy przeprowadzić za zgodą i pod nadzorem właścicieli posesji.*
2. *Ostateczny sposób i trasę prowadzenia zasilania wykonawca robót elektrycznych uzgodni z właścicielem posesji.*
3. *Długości kabli przyjętych w projekcie są orientacyjne, jednak wykonawca powinien przyjąć nieznaczne zapasy.*
4. *Zasilanie przepompowni przydomowej stanowi instalację zalicznikową i jako taka nie wymaga uzgodnienia z ZUD.*

Złącze kablowo-pomiarowe ZK1e-1P-S

Na istniejącym słupie linii napowietrznej nN należy zabudować złącze kablowo-pomiarowe typu ZK1e-1P-S (wg standardów TAURON Dystrybucja S.A.). Złącze dostarcza i montuje TAURON Dystrybucja S.A. Złącze wyposażone powinno być zgodnie z wytycznymi TAURON Dystrybucja S.A. podanymi w: „Standard techniczny nr 1/DMN/2014 budowy zestawów złączowych, złączowo-pomiarowych i pomiarowych w sieci dystrybucyjnej nN w TAURON Dystrybucja S.A. – załącznik do Zarządzenia nr 5/2014”. Dla połączenia układu pomiarowego stosować przewody LgY 10 mm². Stopień ochrony przeciwporażeniowej złącza powinien wynosić minimum IP-44 i II klasę ochronności. Złącze zamykane na typowy zamek stosowany w TAURON Dystrybucja S.A. Drzwiczki w części pomiarowej wyposażać we wziernik do odczytu licznika.

Ochrona przeciwporażeniowa

System ochrony przeciwporażeniowej zaprojektowano zgodnie z zaleceniami podanymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12-04-2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (z późn. zmianami) oraz normą PN-HD 60364-4-41:2009. Przyjęto, że istniejące sieci pracują w układzie TN-C. Dla zapewnienia dostatecznie skutecznej ochrony przeciwporażeniowej przy uszkodzeniu przyjęto: samoczynne wyłączenie zasilania oraz środek uzupełniający: wyłączniki różnicowo-prądowe. Dodatkowo zastosowano obudowę izolacyjną szafki sterowniczej. Stopień ochrony powinien wynosić minimum IP-44. Po stronie NN odbiorcy projektowana będzie instalacja typu TN-S. W szafce sterowniczej przepompowni zainstalowany jest samoczynny wyłącznik różnicowo-prądowy przeciwporażeniowy. Dodatkowo zastosowano obudowy izolacyjne złącza kablowo-pomiarowego i szafki sterowniczej. Stopień ochrony tych urządzeń powinien wynosić minimum IP-44. Silniki pomp ściekowych zabezpieczone są przeciwzwarcio i termicznie przez producenta szafki sterowniczej.

Uziemienia

W budynku nie posiadającym sieci uziemiającej lecz tylko zerowanie (układ TN-C), ochronę przeciwporażeniową szafki sterowniczej poprzez uziemienie należy wykonać wg załączonego schematu zasilania. W tym celu w szafce sterowniczej dokonać podziału szyny PEN na PE i N (układ TN-S). Punkt podziału uziemić. Uziemienie wykonać jako pionowe z pręta stalowego miedziowanego Ø17,2 długości 6 m metodą udarową przy komorze przepompowni. Połączenie uziomu pionowego z punktem podziału szyny PEN na PE i N w szafce sterowniczej wykonać bednarką stalową ocynkowaną FeZn 25 x 4 mm lub prętem stalowym ocynkowanym FeZn Ø8 mm poprzez zacisk kontrolny ZK. Długość uziemienia około 10 m. Dodatkowym systemem ochrony przeciwporażeniowej jest zastosowanie obudowy szafki sterowniczej z materiału izolacyjnego. W pozostałych przypadkach należy wykonać zgodnie z projektem. Wymagana rezystancja uziemienia powinna wynosić 30 omów.

Szafka sterownicza przepompowni

Dla przepompowni projektuje się zainstalować wolnostojącą szafkę sterowniczą dostarczaną razem z przepompownią. Pełna dokumentacja techniczna znajduje się na wyposażeniu szafki sterowniczej i jest dostarczana przez producenta.

5.6 Sieć kanalizacyjna grawitacyjna

a) kanały grawitacyjne

Projektowane rurociągi kanalizacji sanitarnej układane będą w wykopach pionowych umocnionych stalowymi obudowami prefabrykowanymi. Jedynie trzy przejścia poprzeczne rurociągu kanalizacyjnego pod drogą powiatową nr 1810 O wykonane będą bezwykopowo metodą przecisku w rurze ochronnej stalowej (ul. Kozielska). Pozostałe przejścia proj. rurociągów kanalizacyjnych pod drogami powiatowymi i gminnymi układane będą w wykopie pionowym umocnionym metodą połówkową.

Przewody kanalizacyjne projektuje się z rur PVC do kanalizacji zewnętrznej klasy S ϕ 200/5,9 mm (ścianki lite). Rurociągi i kształtki kanalizacyjne z PVC łączone będą na kielich i uszczelkę gumową. Na odcinkach gdzie w podłożu występują gliny, rurociągi kanalizacyjne układać na podsypce piaskowej gr. 20 cm. Na odcinkach gdzie w podłożu zalegają piaski lub żwiry rurociągi kanalizacyjne układać na gruncie rodzimym. Rurociągi po ułożeniu powinny być sprawdzone na szczelność. Po wykonaniu próby szczelności należy wykonać ręcznie obsypkę kanału materiałem ziarnistym (piasek, pospółka) do wysokości 30 cm ponad wierzch rury. Obsypka powinna być zagęszczona warstwami grubości do 20 cm ubijakiem płaszczyznowym. Zaleca się stosowanie ubijaka, który może pracować jednocześnie po obu stronach przewodu. Dla kanałów układanych w drogach asfaltowych przewidziano pełną wymianę gruntu i zasypkę kanałów piaskiem dowożonym, natomiast w pozostałych drogach zasypkę wykonać można piaskiem wydobytym z wykopu. Zasypkę należy zagęścić warstwami do 20 cm, do stopnia $I_s = 1,00$. Dla kanałów układanych w drogach w celu zminimalizowania utrudnień w ruchu drogowym długość układanego odcinka nie powinna przekroczyć 15 m. Projekt organizacji ruchu i oznakowania dróg na czas układania rurociągów kanalizacyjnych wykonać przed rozpoczęciem robót.

Zestawienie długości kanałów grawitacyjnych :

Nr kanału mat./średn.	Rury PVC ϕ 200/5,9 (m)	Studz. bet. ϕ 1000 mm (szt.)	Studz. z PE ϕ 425 mm (szt.)	Uwagi
E t a p I				
K.1	113	2	2	18 m układ w rurze ochr. stal
K.2	146	2	2	10 m układ w rurze ochr. stal
K.2-1	22	-	1	13 m układ w rurze ochr. stal
K.2-2	15	-	1	
K.1	3			
Razem etap I :	299 m	5	6	
E t a p II				
K.1	944	10	14	
K.1-1	70	-	3	
K.1-2	33	-	2	
K.3	133	2	2	
K.3-1	42	-	1	
K.4	43	1	1	
K.4-1	41	-	1	
K.5	471	6	8	
K.5-1	54	1	-	
K.5-2	31	1	-	
K.6	100	1	1	
Razem etap I :	1 962 m	22	33	
Ogółem etap I ÷ II :	2 261 m	27	39	

b) Obiekty kanałowe

Dla zapewnienia odpowiednich warunków eksploatacji przewiduje się zamontowanie na kanałach grawitacyjnych studzienki kontrolne. W głównych węzłach i na załamaniach kierunku trasy większej niż 30° zaprojektowano studzienki typu BS ϕ 1000 mm przełazowe wykonane z kręgów betonowych z betonu klasy C40/45 wodoszczelnego. Połączenia kręgów betonowych na uszczelkę gumową. Pozostałe studzienki zaprojektowano jako połączeniowe z PE ϕ 425 mm. Studzienki należy posadzić na zagęszczonej podsypce żwirowej. Dla studzienek przewidziano włazy uliczne żeliwne typu ciężkiego. W pasach drogowych rzędne włazów powinny odpowiadać rzeczywistym rzędnym terenu, a na polach i łąkach min. 10 cm nad terenem.

5.7 Przyłącza kanalizacyjne grawitacyjne

Przyłącza grawitacyjne układane będą z rur PVC kl. S ϕ 160/4,7 mm na odcinku od kanału głównego do studzienki na terenie posesji. Część przyłączy doprowadzona będzie tylko do granicy posesji z zaślepieniem końcówki korkiem. Z kanałami rurociągi przyłączeniowe połączone będą poprzez studzienki lub za pomocą trójników skośnych redukcyjnych ϕ 200/160 mm. Przy włączeniach kaskadowych do studzienek kontrolnych na kanałach dolny wlot przykanalika powinien licować sklepieniem z kanałem głównym. Warunki układania przykanalików są analogiczne jak kanałów. Studzienki kanalizacyjne na terenie posesji (połączeniowe) przewidziano wykonać z tworzywa sztucznego o średnicy ϕ 425 mm z pokrywami żeliwnymi przejezdny. Szczegółowe zestawienie długości rurociągow grawitacyjnych przyłączeniowych załączono na końcu opisu. Dwa przejścia pod drogą powiatową nr 1810 O (ul. Kozielska) przewidziano wykonać metodą przecisku w rurze stal. 273/7,1 mm

Zbiornicze zestawienie długości przyłączy grawitacyjnych – etap I

wieś/ ϕ przewodu PVC	PVC ϕ 160 (w wykopach pion.)	PVC ϕ 160 (w rurach stal. ochr.)	Ilość studzienek PP ϕ 425 mm
Dobieszowice-etap I (szt. 6)	63 m	31	6 szt.
Razem :	94 m		

Zbiornicze zestawienie długości przyłączy grawitacyjnych – etap II

wieś/ ϕ przewodu PVC	PVC ϕ 160 (w wykopach pion.)	PVC ϕ 160 (w rurach stal. ochr.)	Ilość studzienek PP ϕ 425 mm
Dobieszowice-etap II (szt. 101)	706 m	-	93 szt.
Razem :	706 m		

Uwaga :

- 1) Przed ułożeniem rurociągow grawitacyjnych przyłączeniowych wykonać odkrywki na skrzyżowaniach z wodociągiem i kanalizacją deszczową w celu ustalenia faktycznej głębokości ich posadowienia.
- 2) Ułożenie rurociągu pod w/w uzbrojeniem dostosować do rzeczywistej głębokości ich ułożenia w ulicy i ewentualnie skorygować spadek kanału.

5.8 Rurociągi tłoczne ścieków

Dopływające ścieki do pompowni P-1 i pompowni przydomowych PP przetłaczane będą do kanałów grawitacyjnych rurociągami tłocznymi rur PE100RC, SDR 17, PN 1,0 MPa, ϕ 50÷90 mm.

Połączenia poszczególnych odcinków rurociągu tłoczego przewidziano na zgrzewanie doczołowe lub za pomocą kształtek elektrooporowych PE100, PN10. Wszystkie rurociągi tłoczne ścieków przewidziano układać metodą przewiertu sterowanego. Jedyne montaż studzienek kontrolnych, kształtek oraz połączenia z przyłączami wykonywane będą w wykopach pionowych umocnionych.

Rurociąg tłoczny ścieków PE ϕ 90 mm z pompowni P-1 układać zgodnie z załączonym profilem, natomiast rurociągi tłoczne PE ϕ 50 mm z pompowni przydomowych układać na głęb. min. 1,5 m p.p.t..

W najwyższym punkcie terenowym przed proj. podwieszeniem rurociągu RT do konstrukcji mostu zamontowana będzie studzienka rewizyjna z odpowietrznikiem i zasuwanymi odcinającymi. Natomiast w najniższych punktach terenowych przed przekroczeniem cieków na rurociągu RT zamontowane będą 2 studzienki odwadniające z czyszczakiem i zasuwanymi odcinającymi. Połączenia kołnierzowe powinny być wykonane przy użyciu śrub nierdzewnych. Rurociągi tłoczne ścieków układane będą na głęb. 1,5 ÷ 2,3 m p.p.t.

W miejscach układania rurociągow w wykopach pionowych umocnionych rurociągi układać na gruncie rodzimym z ręcznym obsypaniem warstwą gruntu sypkiego 20 cm ponad wierzch rury. Następnie wykonać pozostałą część zasyпки z zagęszczeniem do stopnia $I_s = 1,00$. W trakcie wykonywania zasyпки rurociągu tłoczego ścieków 30 cm nad rurociągiem na całej długości ułożyć taśmę ostrzegawczą koloru brązowego z wkładką metalową.

5.9 Przyłącze wodociągowe doprowadzające wodę na teren pompowni P-1

W celu doprowadzenia wody na teren pompowni ścieków P-1 przewidziano wykonać przyłącze wodociągowe z rur PE SDR 17, PN 1,0 MPa ϕ 90 mm, L= 102 m zakończone hydrantem nadziemnym dn 80 mm. Rurociąg wodociągowy pod drogą powiatową 1810 „O” (ul. Kozielska) ułożony zostanie metodą przewiertu sterowanego, natomiast na pozostałym odcinku we wspólnym wykopie z kanałem grawitacyjnym PVC ϕ 200 mm. Połączenie z istn. rurociągiem wodociągowym PVC ϕ 90 mm przewidziano za

pomocą wbudowanego trójnika żel. kołnierzowego dn 80/80 mm z zasuwą odcinając żel. kołnierzową dn 80 mm. Technologia i sposób układania przyłącza wodociągowego jak dla rurociągu tłoczego ścieków.

5. 10 Skrzyżowania rurociągów z przeszkodami

a) Przejścia rurociągów przez rzekę Stradunia i cieki

Przejście proj. rurociągu tłoczego ścieków przez rzekę Stradunia wykonywane będzie poprzez wykonanie podwieszenia ocieplonego rurociągu tłoczego ścieków sanitarnych do betonowej konstrukcji istniejącego mostu. Natomiast przejścia pod istn. ciekami gminnymi wykonane będą przewiertem sterowanym na głębokości min. 1,0 m pod dnem cieku.

b) Przejścia rurociągów kanalizacyjnych pod drogami

Przejścia poprzeczne rurociągów kanalizacyjnych pod drogą powiatową nr 1810 O wykonane będą bezwykopowo metodą przecisku w rurach ochronnych stalowych lub metodą przewiertu sterowanego. Natomiast pod pozostałymi drogami o nawierzchni asfaltowej lub żwirowej rurociągi kanalizacyjne układane będą w wykopie pionowym umocnionym metodą połówkowa.

c) Skrzyżowania z siecią wodociągową i kanalizacją deszczową

Rurociągi kanalizacyjne przewiduje się ułożyć poniżej istniejącej sieci wodociągowej i kanalizacji deszczowej. W miejscu skrzyżowań istn. rurociągi zabezpieczyć za pomocą koryt drewnianych lub innych konstrukcji podtrzymujących rury nad dnem wykopu. Do przeprowadzenia projektowanych kanałów grawitacyjnych pod kanalizacją deszczową przewiduje się przebicie tunelików w gruncie na długości 2-3 m. W obrębie skrzyżowań należy starannie zagęścić grunt zasyпки by nie nastąpiło osiadanie istniejących rurociągów. Projektowany rurociąg tłoczny ścieków RT ułożyć zgodnie z załączonym profilem. W miejscach skrzyżowań z istn. kanalizacją deszczową i przyłączem wodociągowym wykonać odkrywki celem ustalenia ich faktycznej głębokości. W przypadku rozbieżności z głębokościami podanymi na profilu skorygować jego zagłębienie w miejscu tych skrzyżowań.

d) Skrzyżowania z kablami teletechnicznymi i energetycznymi

Prace w obrębie skrzyżowań z podziemnymi kablami teletechnicznymi i energetycznymi należy wykonywać ręcznie pod nadzorem służb rejonu TP i RE. Istniejące kable w miejscu skrzyżowania zabezpieczyć rurami dwudzielnymi typu AROT o długości 2 m.

e) Prowadzenie sieci w pobliżu słupów energetycznych, telefonicznych oraz drzew

Przy prowadzeniu prac ziemnych w pobliżu słupów energetycznych, telefonicznych oraz drzew należy zachować odległość min 2.0 m. W przypadku braku możliwości zachowania w/w odległości roboty ziemne należy zakończyć w promieniu min 2.0 m od słupa lub drzewa. Pozostawiony nie przekopany odcinek przejść metodą przewiertu sterowanego lub przewiertu ręcznego.

5. 11 Odwodnienie wykopów

Z przeprowadzonych badań podłoża gruntowego wynika, że pod nakładem gleby lub nasypu do głębokości 3,0 ÷ 5,0 m m zalegają głównie grunty spoiste lub słabospoiste. Grunty sypkie występują podrzędnie, głównie jako nieregularne soczewki wśród glin. Woda występuje w soczewkach piaszczystych i zatrzymuje się na gruntach spoistych (1,5÷2,2 m p.p.t.) Amplituda wahań poziomu wody gruntowej może wynosić ± 1,0 m. Pompownia ścieków P1 zlokalizowana będzie w obrębie lokalnego obniżenia terenu na skraju doliny rzeki Straduni, gdzie warunki geotechniczne są nieco odmienne niż na wysoczyźnie, a mianowicie pod warstwą gleby i nasypu ziemno-gruzowego zalega warstwa torfu gr. 0,5 m a poniżej warstwy piasku gliniastego, pyłów ilastych i piasku z otoczkami. Dla tych warunków gruntowych odwodnienie wykopów przewidziano jako bezpośrednie z dna wykopu za pomocą pompy odwodnieniowej z przystawką samozasysającą z napędem spalinowym lub elektrycznym. Wody z odwodnienia wykopów odprowadzać do istn. kolektorów deszczowych.

5. 12 Wytyczne wykonawstwa robot

Roboty ziemne

Wykopy dla proj. rurociągów kanalizacyjnych przewidziano wykonać o ścianach pionowych umocnionych stalowymi obudowami prafabrykowanymi. Szerokość wykopów dla pojedynczych rurociągów kanalizacyjnych 1,1 m, a przy wspólnym układaniu kanału grawitacyjnego i przyłącza wodociągowego szerokość wykopu wyniesie 1,6 m. Dla przyłączy szerokość wykopów przyjęto 1,0 m.

Roboty ziemne w 90 % przewidziano wykonać mechanicznie. Ręczne wykopy w ilości ok. 10 % wykonywać należy w pobliżu istn. zabudowy, drzew, płotów, słupów gdy niemożliwe jest zachowanie wymaganych odległości oraz w miejscach skrzyżowań z istn. uzbrojeniem podziemnym. Ponadto ręcznie powinno być wyrównane dno wykopu dla zapewnienia jednakowej grubości podsypki. Na terenie użytków rolnych przed głębieniem wykopu należy z pasa robót zdjąć warstwę ziemi urodzajnej (humus) a po wykonaniu zasypania rozścielić z powrotem. Nadmiar gruntu z wykopów liniowych przewidziano odwieźć na składowisko komunalne w Gogolinie (odl. ok. 22 km). Część wydobytego gruntu można wykorzystać do zasypania okolicznych dołów lub wykorzystać do budowy nasypów. W miejscach przejść pieszych i przejazdów dla pojazdów kołowych przewidziano ułożyć kładki na czas wykonywania robót. Istniejące uzbrojenie podziemne nie zabezpieczone rurami ochronnymi podwiesić na czas robót w rynnach drewnianych.

Roboty drogowe

Odtworzenie nawierzchni dróg i chodników w pasie dróg powiatowych :

Droga powiatowa Nr 1810 „O”

Roboty kanalizacyjne na całej długości drogi powiatowej Nr 1810 „O” prowadzone będą poza pasem jezdni i poboczy. Wykonywane będą jedynie przejścia poprzeczne pod jezdnią metodą przecisku w rurach ochronnych stalowych dla rurociągów kanalizacyjnych grawitacyjnych lub metodą przewiertów sterowanych dla pozostałych rurociągów.

W poboczu drogi wykonywane będą jedynie punktowe wykopy przy podwieszaniu rurociągu tłoczego ścieków do konstrukcji mostu na rzece Stradunia.

Droga powiatowa Nr 1470 „O”

W pasie drogi powiatowej nr 1470 „O” wszystkie rurociągi kanalizacyjne układane będą w wykopach pionowych umocnionych. Na szerokości wykopu starą nawierzchnię sfrezować do podbudowy (gr. 8 cm). Po ułożeniu rurociągu, w wykopie, zasypaniu go warstwami piasku dowożonego z zagęszczeniem, wykonać podbudowę gr. 25 cm z kamienia łamanego skropionego emulsją asfaltową. Następnie wykonać nową nawierzchnię gr. 9 cm t.j. 5 cm warstwa wiążąca z betonu asfaltowego AC 122 P oraz warstwa ścieralna gr. 4 cm z betonu asfaltowego AC 11 S .. Na pozostałej szerokości drogi powinna być ułożona nowa nawierzchnia ścieralna gr. 4 cm z betonu asfaltowego. Przed jej ułożeniem starą nawierzchnię należy odpowiednio przygotować t. j. sfrezować na głębokość do 3 cm i skropić powierzchnię emulsją asfaltową. Warstwę ścieralną na całej powierzchni układać na geosiatce. W przypadku stwierdzenia nienormatywnych spadków poprzecznych istniejącej nawierzchni asfaltowej lub zagłębień, należy przewidzieć wbudowanie warstw wyrównawczych z masy asfaltowej. Zakres odtwarzanych nawierzchni asfaltowych w drogach powiatowych należy na bieżąco ustalić z branżowym inspektorem nadzoru inwestorskiego, z Zamawiającym i Starostwem Powiatowym w Krapkowicach. Przed ułożeniem warstwy ścieralnej należy dokonać odtworzenia i regulacji wysokościowej wszystkich płyt, skrzynek oraz włazów żeliwnych istniejącej podziemnej infrastruktury technicznej, zabudowanej w drogach. Zgodnie z wydaną Decyzją przez Starostwo Powiatowe w Krapkowicach szczegółowy zakres odtworzenia pasa drogowego zostanie podany w decyzji na zajęcie pasa drogowego.

Drogi gminne

Drogi gminne o nawierzchni asfaltowej odtworzyć do stanu pierwotnego na szer. 1,6 m (warstwa wiążąca gr. 4 cm na podbudowie z tłuczni kamienno-gr. 25 cm. oraz warstwa ścieralna gr 4 cm). Nawierzchnie dróg gruntowo-tłuczniowych odtworzyć poprzez rozścielenie warstwy tłuczni kamienno-gr. min. 10 cm na podsypce piaskowej gr. 10 cm i szer. 3,0 m. Pobocza dróg asfaltowych odtworzyć poprzez rozścielenie warstwy żwiru gr. 10 cm na podsypce piaskowej gr, 10 cm i szer. min. 2,0 m.

Warstwy asfaltu z dróg przewidziano zdjąć poprzez sfrezowanie. Uzyskany materiał odwieźć do Wytwórni Mas Bitumicznych w Rzepcach celem przetworzenia na nowy materiał (odległość ok. 18 km) lub wykorzystać do wykonania nawierzchni dróg nieutwardzonych.

Klauzula

Wykonawca powinien przed przystąpieniem do wykonywania robót :

- zapoznać się z treścią oryginałów uzgodnień i opisem technicznym w dokumentacji,
- zapoznać się z wskazanymi normami
- zgłosić się do właściciela-użytkownika uzbrojenia podziemnego (kable energetycznych, telekomunikacyjnych, wodociągów, kanalizacji, dróg itp.), w celu spisania notatki służbowej dla ustalenia nadzoru nad prowadzonymi robotami, terminów i technologii wykonania robót

6. Rozwiązania chroniące środowisko

Projektowane urządzenia kanalizacji generalnie służą ochronie środowiska. Skanalizowanie miejscowości Dobieszowice pozwoli na likwidację szamb i ujemnych stron ich eksploatacji (infiltracja ścieków do gruntu, wydzielanie się zapachów itp.).

Zagrożenia dla środowiska mogą powstać w czasie realizacji inwestycji.

W czasie prowadzenia robót ziemnych mogłaby ulec zniszczeniu gleba. Dla uniknięcia tego przewidziano zdjęcie humusu przed głębszym wykopem i zgromadzenie go na hałdach. Po wykonaniu zasypki wykopów humus zostanie rozplantowany.

Warstwy asfaltu z dróg przewidziano zdjąć poprzez sfrezowanie. Uzyskany materiał odwieźć do Wytwórni Mas Bitumicznych w Rzepcach celem przetworzenia na nowy materiał (odległość ok. 18 km) lub wykorzystać do wykonania nawierzchni dróg nieutwardzonych.

Odwodnienie wykopów przewidziano jako bezpośrednie z dna wykopu za pomocą pompy odwodnieniowej z przystawką samozasysającą z napędem spalinowym lub elektrycznym, z odprowadzeniem odpompowywanych wód do istn. kolektorów deszczowych.

Największą uciążliwość dla środowiska w fazie realizacji inwestycji stanowić będzie :

- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego spalinami pojazdów mechanicznych,
- hałas spowodowany pracą sprzętu mechanicznego.

Poniżej przedstawiono prognozowany wpływ realizacji przedsięwzięcia na poszczególne komponenty środowiska naturalnego.

Powietrze atmosferyczne.

Podczas realizacji zagrożenie dla powietrza atmosferycznego stanowią zanieczyszczenia pochodzące z :

- eksploatacji sprzętu wykorzystywanego podczas budowy,
- terenów składowych,
- prowadzenia robót ziemnych, przewozu i składowania kruszywa wykorzystywanego podczas budowy.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu sprzętu i środków transportu na środowisko należy zadbać o ich prawidłową eksploatację i właściwą konserwację. W przeciwnym wypadku wystąpi wzrost zużycia paliwa oraz ilości wydzielanych spalin i poziomu hałasu. Maszyny i pojazdy nie powinny być przeciążane oraz eksploatowane na najwyższych obciążeniach silników, gdyż zwiększa to emisję spalin. Sprzęt używany podczas robót powinien spełniać wymagania odnośnie ochrony przed hałasem i gazami spalinowymi podane w przedmiotowych rozporządzeniach i normach. Podczas robót ziemnych oraz w trakcie transportu i przeładunku kruszyw występuje znaczne pylenie. Istotnym czynnikiem ograniczającym kurz i pylenie jest odpowiedni rodzaj oraz stan dróg dojazdowych. Drogi te powinny mieć równą nawierzchnię, utwardzoną lub zabezpieczoną przed pyleniem itp. Transportowane i składowane na terenie budowy kruszywo powinno być miarę możliwości przykryte a teren budowy powinien być systematycznie zraszany wodą w celu ograniczenia wtórnego pylenia. Mieszanki kruszywa ze spoiwem, w celu ograniczenia pylenia na placu budowy, zaleca się wykonywać w wytwórniach. Teren budowy powinien być zabezpieczony, a roboty prowadzone tak, by w możliwie jak najmniejszym stopniu dezorganizować ruch w najbliższej okolicy. Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.

Hałas, wibracje.

W większości robót budowlanych wykorzystywany będzie sprzęt stanowiący źródło hałasu i drgań (młoty pneumatyczne, walce wibracyjne, środki transportu, koparki).

Użytkowanie tego sprzętu powinno odbywać się tylko w porze dziennej. Należy zadbać o dobry stan techniczny maszyn oraz systematyczną ich konserwację (smarowanie, dokręcanie śrub itp.).

Ograniczenie emitowanego hałasu oraz wibracji można także osiągnąć poprzez:

- obudowę części lub całości maszyny osłonami akustycznymi,
- zastosowanie elementów amortyzujących, itp. Elastycznych podkładek,
- zastosowanie wysokiej jakości tłumików w silnikach spalinowych.

Środowisko gruntowo-wodne.

W trakcie budowy istnieje niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntów i wód podziemnych substancjami ropopochodnymi pochodzącymi z przebywających tam pojazdów mechanicznych (samochody ciężarowe, sypiacze, walce, koparki), magazynowanych olejów, smarów i innych materiałów niezbędnych do bieżącej eksploatacji i konserwacji sprzętu. Aby zminimalizować niebezpieczeństwo skażenia, zaplecze budowy powinno zostać zorganizowane na terenie utwardzonym, zabezpieczonym warstwą słabo przepuszczalną. Oleje, smary, ropa muszą być przechowywane w szczelnych pojemnikach.

Roślinność.

Podczas prowadzenia robót będą występowały czynniki zagrażające pobliskiej roślinności.

W trakcie budowy do czynników zagrażających zieleni i glebie należą nadmierne zagęszczenie gruntu poprzez maszyny i pojazdy, uszkodzenie płytko usytuowanych korzeni drzew oraz mechaniczne uszkodzanie drzew. Należy zwrócić uwagę na odpowiednie zabezpieczenie drzew w bezpośrednim sąsiedztwie przeprowadzanych prac budowlanych poprzez owinięcie pni jutą, mchem lub innym miękkim materiałem, a następnie deskami oraz obwiązanie sznurem lub drutem zabezpieczającym przed odkryciem. Pod koronami drzew nie należy składować materiałów budowlanych ani sprzętu. Uszkodzenie korzeni może także nastąpić przy wykonywaniu instalacji podziemnych. Najbardziej niebezpieczne dla roślin jest wykonywanie prac ziemnych latem (przesuszenie) oraz zimą (przemarznięcie). Najbezpieczniej, gdy rośliny są w okresie spoczynku. Ponieważ ciężki sprzęt budowlany może zniszczyć korzenie drzew w obrębie wykopów, wszelkie roboty ziemne w obrębie systemu korzeniowego powinny być wykonywane ręcznie.

Odsłonięte korzenie drzew na czas budowy powinny zostać pokryte itp. Matami ze słomy lub tkanin workowatych.

Gospodarka wodno-ściekowa.

Na etapie organizacji placu budowy uwzględnione zostanie doprowadzenie na teren budowy wody (do celów technologicznych i sanitarnych) oraz zapewnione odpowiednie warunki sanitarne pracownikom (itp. poprzez ustawienie ekologicznych kabin ustępowych typu Toi-Toi).

Odpady.

Na etapie realizacji będą powstawały liczne odpady związane z pracami ziemnym i związanymi z budową nowych obiektów, oraz typowe odpady powstające podczas prac budowlanych.

Wskazane jest prowadzenie robót budowlanych w oparciu o nowoczesne technologie, a powstałe w trakcie budowy odpady powinny być w miarę możliwości wtórnie wykorzystywane bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wykonywania robót budowlanych.

Należy dążyć również do zabezpieczenia i ponownego wykorzystania warstwy glebowej.

Na terenie budowy mogą powstawać następujące typy odpadów:

- grunty z wykopów (gliny, piaski zaglinione)
- materiały z rozbiórki nawierzchni drogowych
- materiały ceramiczne, szkło, drewno, tworzywa sztuczne – pozostałe po zakończeniu robót, sprzętanie placu budowy.

Ułożenie sieci kanalizacyjnych, montaż studzienek kontrolnych wymagać będzie wykonania wykopów ziemnych. Po ułożeniu rurociągów oraz zamontowaniu studzienek, pozostanie niewykorzystana część gruntu w ilości ok. 7 100 m³, która stanowi odpad budowlany. Nadmiar gruntu z wykopów liniowych przewidziano odwieźć na składowisko komunalne w Gogolinie (odl. ok. 22 km). Część wydobytego gruntu można również wykorzystać dla potrzeb rekultywacji innych terenów zdegradowanych lub wykorzystania do budowy nasypów. Warstwy asfaltu z dróg przewidziano zdjąć poprzez sfrezowanie. Uzyskany materiał w ilości ok. 320,0 m³ odwieziony zostanie do Wytwórni Mas Bitumicznych w Rzepcach gm. Głogówek w celu przetworzenia na nowy materiał bitumiczny służący do wykonania nawierzchni dróg nieutwardzonych (odwóz na odl. ok. 18 km). Możliwe będzie też wykorzystanie części uzyskanego materiału do polepszenia stanu nawierzchni dla okolicznych nieutwardzonych dróg.

Wszystkie pozostałe odpady, które nie uda się właściwie zagospodarować odwiezione zostaną na składowisko komunalne w Gogolinie.

Klasyfikację w/w odpadów określoną na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) odpady, zaprezentowano w tabeli 1.

TABELA 1. Klasyfikacja odpadów – etap realizacji.

Lp.	Rodzaj odpadu	Podgrupa odpadu	Grupa odpadu	Kod
1	2	3	4	5
1	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	<i>Odpady materiałów i elementów budowlanych</i>	<i>Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów</i>	17 01 01
2	Odpady z rozbiórki nawierzchni drogowych		- 17	17 01 81
3	Gleba i ziemia, w tym kamienie i inne	<i>Gleba i ziemia - 17 05</i>		17 05 04
4	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	<i>Inne odpady komunalne – 20 03</i>	<i>Odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie – 20</i>	20 03 01

Etap eksploatacji

Sieć kanalizacyjną grawitacyjną zaprojektowano z rur PVC o połączeniach na uszczelkę gumową, zapewniających całkowitą szczelność przewodów. Studzienki kanalizacyjne przewidziano nowej

generacji z tworzyw sztucznych lub z prefabrykatów betonowych typu BS. Studzienki typu BS posiadają dolny krąg zespolony z dnem (prefabrykat), połączenia kręgów na uszczelkę gumową. Pompownia ścieków, studzienki rewizyjne i rurociągi kanalizacyjne wykonane zostaną z materiałów zapewniających ich całkowitą szczelność. Rurociąg tłoczny ścieków wykonany będzie z rur PE łączonych poprzez zgrzewanie elektrooporowe na mufy. Połączenia te zapewniają całkowitą szczelność rurociągów.

Pompownia ścieków P1- wyposażona będzie w 2 pompy pracujące przemiennie o parametrach :

$$Q = 5,0 \text{ l/s}, \quad H = 17,3 \text{ m}, \quad N_s = 4,1 \text{ kW}$$

Sieciowa pompownia ścieków pracować będzie z przerwami. Czas pracy pompowni docelowo wynosić będzie średnio około 3,2 godz./dobę. Roczne docelowe zapotrzebowanie energii elektrycznej dla pompowni P-1 wyniesie ok. 4780 kWh/rok.

Pompownie przydomowe Pd (szt. 3) wyposażone będą w jedną pompę o parametrach :

$$Q = 1,7 \text{ l/s}, \quad H = 13,2 \text{ m}, \quad N_s = 2,4 \text{ kW}$$

Czas pracy około 3 ÷ 12 min/dobę, zużycie prądu - około 310 kWh/rok

Przy braku zasilania energetycznego oraz założeniu normalnego odpływu ścieków z gospodarstwa pojemność akumulacyjna studzienek pompowych (ok. 350÷450 l) zapewnia ich odbiór przez około 1 doby.

Poziom słyszalnego hałasu przy pompowni sieciowej P-1 nie przekroczy 20 dB a dla pompowni przydomowych 10 dB.

Zabezpieczenie przed awarią pompowni sieciowej

- pompownia sieciowa wyposażona jest w pompę awaryjną uruchamianą automatycznie w przypadku nie zadziałania drugiej pompy
  - awaria pompy jest sygnalizowana świetlnie i dźwiękowo
  - prowadzony będzie monitoring pracy pompowni z przekazem informacji poprzez sieć GSM do centralnego komputera
- Zaprojektowana sieć kanalizacyjna posiada dużą pojemność retencyjną w stosunku do ilości odprowadzanych ścieków. Pozwala to na wyłączenie pompowni z pracy na czas około doby (bez zatopienia pompowni) co umożliwia dowóz i podłączenie agregatu prądotwórczego w przypadku dłuższych przerw w dostawie energii elektrycznej lub konieczności innych napraw.

7. Uwagi końcowe

W trakcie wykonawstwa sieci kanalizacyjnej należy przestrzegać następujących norm, instrukcji itp.

- WTWiO - Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót – ITB
- BN-83/8836 - Przewody podziemne. Roboty ziemne. Wymagania i badania przy odbiorze
- BN-62/8836-02 - Roboty ziemne. Wykopy otwarte pod przewody wodociągowe i kanalizacyjne. Warunki techniczne wykonania
- PN-92 /B-10735 - Kanalizacja. Przewody kanalizacyjne. Wymagania i badania przy odbiorze.
- PN-92 /B-10729 - Kanalizacja. Studzienki kanalizacyjne.
- PN-EN 752-1/2000 - Zewnętrzne systemy kanalizacyjne - Pojęcia ogólne i definicje
- PN-EN 752-2/2000 - Zewnętrzne systemy kanalizacyjne - Wymagania
- PN-EN 752-3/2000 - Zewnętrzne systemy kanalizacyjne - Planowanie
- PN-EN 752-4/2001 - Zewnętrzne systemy kanalizacyjne - Obliczenia hydrauliczne i oddziaływanie na środowisko
- Instrukcja montażowa układania w gruncie rurociągów PVC i PE
- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych cz. II. Instalacje sanitarne i przemysłowe
- PN-EN1671/2001 – Zewnętrzne systemy kanalizacji ciśnieniowej
- PN-IEC 60364-5-523 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych, Dobór kabli i przewodów,

8. Realizacja inwestycji.

Projektowana kanalizacja sanitarna dla wsi Dobieszowice planowana jest do realizacji w latach 2020÷2021.

2. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

2.1 Strona tytułowa

Jednostka projektowa :

**BIURO PROJEKTÓW i USŁUG
„WIKON”
SIECI I INSTALACJE SANITARNE**

45- 284 OPOLE ul. Szarych Szeregów 31/5, Siedziba 45-061 OPOLE ul. Katowicka 39E/9
tel. 77 45-25-492, kom. 506 243 388 E-mail : bpwikon@op.pl
NIP 754-108-27-34 REGON 160018697

Temat opracowania : **Informacja dotycząca bezpieczeństwa
i ochrony zdrowia**

Nazwa obiektu
budowlanego : **Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Dobieszowice
wraz z tranzytową siecią kanalizacji sanitarnej
Dobieszowice - Walce**

Adres obiektu
budowlanego : **Walce, Dobieszowice gm. Walce**

Nazwa i adres
inwestora : **Gmina Walce
ul. Mickiewicza 18
47-344 Walce**

Imię i Nazwisko oraz adres projektanta sporządzającego informację :

inż. Wiktor Koniuch
Uprawnienia bud. do projektowania
i kierowania robotami bud. bez ograniczeń
w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci
wodociągowych, kanalizacyjnych i instalacji sanitarnych
nr ewid. 19/86/OP, 111/95/OP

Opole, lipiec 2019 r.

2.2 Część opisowa

1) Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów

Przedmiotem projektowanego przedsięwzięcia jest budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dobieszowice wraz z tranzytową siecią kanalizacji sanitarnej Walce – Dobieszowice.

Inwestycję przewiduje się zrealizować w dwóch etapach. Etap I obejmujący wykonanie kanalizacji sanitarnej tranzytowej Dobieszowice - Walce z pompownią ścieków P1 oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Kozielskiej w Dobieszowicach. Etap II obejmować będzie wykonanie kanalizacji sanitarnej dla pozostałej części wsi Dobieszowice

Przedmiotowa inwestycja ma na celu odprowadzenie ścieków sanitarnych ze wsi Dobieszowice do istn. układu kanalizacyjnego wsi Walce i dalej do oczyszczalni ścieków w Zdieszowicach.

Zakres rzeczowy budowy kanalizacji dla wsi Dobieszowice przedstawia się następująco :

Wyszczególnienie	Jedn.	Ilość	Uwagi
Etap I - budowa kanalizacji sanitarnej tranzytowej Dobieszowice – Walce z pompownią ścieków P1 oraz kanalizacji sanitarnej w ul. Kozielskiej w Dobieszowicach			
1. Pompownia ścieków P1 w Dobieszowicach wraz z uzbrojeniem towarzyszącym : - pompownia ścieków P1 zamontowana w podziemnym zbiorniku z polimerobetonu ϕ 1500 mm - przyłącze wodociągowe z rur PE ϕ 90 mm L=102 m zakończone hydrantem p.poż. ϕ 80 mm - ogrodzenie z bramą wjazdową L = 26 m - droga dojazdowa z polbruku F = 103,0 m ² - oświetlenie terenu i linia kablowa energet. zasilająca pompownię ścieków	kpl.	1	
2. Rurociąg tłoczny ścieków, w tym :			
- rurociąg tłoczny ścieków PE ϕ 90/5,4 mm układany metodą przewiertu sterowanego (połączenia odcinków rurociągu między załamaniami w wykopach pionowych umocnionych)	m	719	
- rurociąg tłoczny ścieków PE ϕ 90/5,4 mm ocieplony, układany na podporach przymocowanych do mostu	m	20	(17,5+1,25+1,25)
- studzienka bet. ϕ 1200 mm z odpowietrznikiem ϕ 80 mm i 2 zasuwami nożowymi ϕ 80 mm	kpl.	1	
- studzienka bet. ϕ 1200 mm odwodnieniowa z czyszczakiem ϕ 80 mm i 2 zasuwami nożowymi ϕ 80 mm	kpl.	2	
3. Sieć kanalizacyjna grawitacyjna, w tym :			
- kanały grawitacyjne PVC ϕ 200/5,9 mm (układane w wykopach pionowych umocnionych)	m	255	
- kanały grawitacyjne PVC ϕ 200/5,9 mm (przeciski w rurach stal. ϕ 324/8 mm – szt. 3)	m	44	(18+14+12)
- studzienki kanaliz. bet. ϕ 1000 mm na kanałach PVC ϕ 200 mm	kpl.	5	
- studzienki kanaliz. z PE ϕ 425 mm na kanałach PVC ϕ 200 mm	kpl.	6	
4. Przyłącza kanalizacyjne grawitacyjne szt. 6, w tym :			
- przyłącza grawitacyjne PVC ϕ 160 mm (układane w wykopach pionowych umocnionych)	m	63	
- przyłącza grawitacyjne PVC ϕ 160 mm (przecisk w rurze stal. ϕ 273/7,1 mm – szt. 2)	m	31	(19+12)
- studzienki kanaliz. z PP ϕ 425 mm na kanałach PVC ϕ 160 mm	kpl.	6	
5. Przyłącza kanalizacyjne ciśnieniowe szt. 2, w tym :			
- przyłącze ciśnieniowe z rur PE ϕ 50 mm	m	70	
- pompownia przydomowa z PE ϕ 800 mm	kpl.	2	

Wyszczególnienie	Jedn.	Ilość	Uwagi
Etap II - budowa kanalizacji sanitarnej w Dobieszowicach w ul. Głównej, Dolnej i Górnej			
1. Sieć kanalizacyjna grawitacyjna, w tym :			
- kanały grawitacyjne PVC ϕ 200/5,9 mm (układane w wykopach pionowych umocnionych)	m	1 962	
- studzienki kanaliz. bet. ϕ 1000 mm na kanałach PVC ϕ 200 mm	kpl.	22	
- studzienki kanaliz. z PE ϕ 425 mm na kanałach PVC ϕ 200 mm	kpl.	33	
2. Przyłącza kanalizacyjne grawitacyjne szt. 101, w tym :			
- przyłącza grawitacyjne PVC ϕ 160 mm (układane w wykopach pionowych umocnionych)	m	706	
- studzienki kanaliz. z PP ϕ 425 mm na kanałach PVC ϕ 160 mm	m	93	
3. Przyłącza kanalizacyjne ciśnieniowe szt. 1, w tym :			
- przyłącze ciśnieniowe z rur PE ϕ 50 mm	m	310	
- pompownia przydomowa z PE ϕ 800 mm	kpl.	1	

2) Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

Na terenie projektowanych robót występują następujące rodzaje uzbrojenia i obiekty budowlane :

- sieć wodociągowa ϕ 32 ÷ 150 mm
- kanalizacja deszczowa ϕ 200 ÷ 800 mm
- kanalizacja sanitarna ϕ 150 ÷ 200 mm
- linie energetyczne n.n. napowietrzne i kablowe
- linie telefoniczne napowietrzne i kablowe
- budynki jednorodzinne
- drogi powiatowe i drogi gminne.

3) Wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

- a) prowadzenie prac na terenie dróg publicznych
- b) prace poniżej poziomu gruntu (wykopy i montaż rurociągów, studni)
- c) wykonywanie robót ziemnych przy użyciu koparek w pobliżu napowietrznych linii energetycznych
- d) wykonywanie robót ziemnych i montażowych w pobliżu istniejącego uzbrojenia podziemnego (kable energetycznych, telekomunikacyjnych, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych)

4) Wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia.

Roboty ziemne:

Realizacja robót budowlano-montażowych będzie się odbywać głównie w pasach dróg powiatowych i gminnych. Prowadzenie prac w pasach drogowych nakłada na wykonawcę szczególny obowiązek starannego oznakowania i zabezpieczenia prowadzonych robót wg. projektu tymczasowej organizacji ruchu i zabezpieczenia robót oraz stosowanie się do poleceń zarządców dróg.

Wykonywanie wykopów o ścianach pionowych o głębokości od 1,5 m – 3,5 m zabezpieczonych obudowami stalowymi prefabrykowanymi o głębokości do 4,0 m . Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu, określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących się znaleźć w zasięgu prowadzonych robót. Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych, wodociągowych, kanalizacyjnych powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania robót. W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru żółtego. Poręcze balustrad powinny się znajdować na wysokości 1,1 m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1,0 m od krawędzi wykopu.

Niezależnie od ustawienia balustrad w przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa wykop należy szczelnie przykryć, w sposób uniemożliwiający wpadnięcie do wykopu. W przypadku przykrycia wykopu, zamiast balustrad, teren robót można oznaczyć za pomocą balustrad z lin lub taśm z tworzywa sztucznego, umieszczonych wzdłuż wykopu na wysokości 1,1 m i w odległości 1,0 m od krawędzi wykopu. Jeżeli teren., na którym są wykonywane roboty ziemne nie może być ogrodzony należy zapewnić stały jego dozór.

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1,0 m od poziomu terenu, należy wykonać zejście-wejście do wykopu. Odległość pomiędzy zejściami-wejściami do wykopu nie powinna przekraczać 20,0 m. Wchodzenie do wykopu i wychodzenie po rozporach oraz przemieszczanie osób urządzeniami służącymi do wydobywania urobku jest zabronione. Każdorazowe rozpoczęcie robót w wykopie wymaga sprawdzenia stanu jego obudowy lub skarp. Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione w odległości mniejszej niż 0,6 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane lub w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane. Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu. W czasie zasypywania obudowanych wykopów zabezpieczenie należy demontować od dna wykopu i stopniowo je usuwać, w miarę zasypywania wykopu. W czasie wykonywania robót ziemnych nie należy dopuszczać do tworzenia się nawisów gruntu. Koparka w czasie pracy powinna być ustawiona w odległości od wykopu co najmniej 0,6 m poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu. Przy wykonywaniu robót ziemnych sprzętem mechanicznym należy wyznaczyć w terenie strefę niebezpieczną i odpowiednio ją oznakować. Pomiędzy ścianą wykopu, a koparką nie mogą przebywać osoby, nawet w czasie postoju koparki.

Wykonywanie robót ziemnych przy pomocy koparek w pobliżu napowietrznych linii elektroenergetycznych.

W tym przypadku należy bezwzględnie zachować odległości bezpośrednio pod liniami lub w poziomie od skrajnych przewodów nie mniejsze niż:

- a) 3 m - dla linii o napięciu znamionowym nie przekraczającym 1 kV

- b) 5 m- dla linii o napięciu znamionowym powyżej 1 kV , lecz nie przekraczającym 15 kV
  - c) 10 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 kV , lecz nie przekraczającym 30 kV
  - d) 15 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 kV , lecz nie przekraczającym 110 kV
- (Odległości te mierzy się od najdalej wysuniętego punktu koparki)

Bezpieczną odległość wykonywania tych robót ustala kierownik budowy w porozumieniu z gestorem instalacji. Miejsca tych robót należy oznakować napisami ostrzegawczymi i ogrodzić.

W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze. Prowadzenie robót ziemnych w pobliżu instalacji podziemnych, a także wykonywanie wykopów poszukiwawczych należy wykonywać sposobem ręcznym.

Roboty montażowe studni z prefabrykatów żelbetowych:

Przed podniesieniem prefabrykatu żelbetowego należy przewidzieć:

- a) Naprowadzenie elementu na miejsce wbudowania
- b) Stabilizacji elementu
- c) Uwolnienia elementu z haków zawiesia
- d) Podnoszenia elementu

Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia, po ich uprzednim zamocowaniu w miejscu wbudowania.

W czasie podnoszenia elementów prefabrykowanych należy:

- a) Stosować zawiesia odpowiednie do rodzaju elementu
- b) Podnosić na zawiesiu elementy o masie nie przekraczającej dopuszczalnego nominalnego udźwigu
- c) Dokonać oględzin zewnętrznych elementu
- i) Stosować liny kierunkowe
- j) Skontrolować prawidłowość zawieszenia elementu na haku po jego podniesieniu na wysokość 0,5m

W żadnym wypadku nie wolno na elementach prefabrykowanych podnosić i przemieszczać osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów.

Podanie sygnału do podnoszenia elementu może nastąpić po usunięciu osób ze strefy niebezpiecznej.

Roboty przy przewiertach i drogowe: prowadzić zgodnie z warunkami podanymi w Specyfikacji Technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych.

Roboty betonowe: wykonywane metodą tradycyjną przy użyciu betoniarek.

5) Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

Określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

Przy ww pracach mogą być zatrudnieni wyłącznie pracownicy którzy:

- a) posiadają kwalifikacje przewidziane odrębnymi przepisami dla danego stanowiska
- b) odbyli szkolenie wstępne i okresowe z zakresu bhp
- c) odbyli szkolenie stanowiskowe z zakresu bhp potwierdzone podpisem osoby szkolonej i szkolącej.

Nie wolno zatrudniać pracownika na danym stanowisku pracy w razie przeciwwskazań lekarskich oraz bez wstępnego przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wykonywanie funkcji operatorów maszyn budowlanych wymaga posiadania uprawnień wydanych przez właściwą komisję kwalifikacyjną. Operatorowi nie wolno opuszczać stanowiska pracy w czasie ruchu maszyny lub urządzenia budowlanego. Przed oddaleniem się od maszyny lub urządzenia będącego w ruchu operator zobowiązany jest zatrzymać silnik, maszynę lub wyłączyć z zasilania elektrycznego oraz uniemożliwić włączenie urządzenia przez osoby trzecie. Wszystkie urządzenia i sprzęt, które podlegają dozorowi technicznemu, a są eksploatowane na budowie muszą posiadać dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Na stanowiskach pracy przy sprzęcie zmechanizowanym powinny być wywieszane instrukcje bezpiecznej obsługi i konserwacji. Urządzenia o napędzie elektrycznym dwa razy w roku oraz po zamontowaniu, po każdorazowej zmianie miejsca użytkowania, po przerwie w użytkowaniu dłużej niż jeden miesiąc winny mieć sprawdzoną skuteczność ochrony przeciwporażeniowej, potwierdzoną pisemnie protokołem pomiarów. Narzędzia ręczne o napędzie elektrycznym należy co najmniej raz na dziesięć dni kontrolować ich sprawność techniczną i zabezpieczenie przed porażeniem prądem. Badaniu powinny być poddane również urządzenia po każdorazowej ich naprawie. Wyniki kontroli powinny być notowane i przechowywane u kierownika budowy.

Konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej, zabezpieczających przed skutkami zagrożeń:

Do podstawowych środków ochrony indywidualnej przy budowie kanalizacji należą:

- odzież robocza (letnia i zimowa)
- rękawice robocze
- środki ochrony głowy (hełmy ochronne)
- kamizelki odblaskowe przy pracy na drogach lub w ich pobliżu ,
  - nakolanniki przy odtwarzaniu nawierzchni dróg i chodników z bruku, kostki brukowej, płyt betonowych itp.

Zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby:

Do kierowania i organizowania pracy grupy ludzi danej specjalności należy wyznaczyć brygadzystę. Brygadzista może kierować tylko jedną brygadą, a na czas swojej nieobecności brygadzista wyznacza swego zastępcę. Kierowanie budową należy powierzyć osobie posiadającej kwalifikacje do sprawowania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Generalny wykonawca obowiązany jest do pełnienia nadzoru nad przestrzeganiem na placu budowy przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz egzekwowania od podwykonawców przestrzegania tych przepisów.

6) Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

- a) projekty tymczasowej organizacji ruchu drogowego i zabezpieczenia robót w obrębie dróg publicznych
- b) obudowy stalowe (rozporowe) do zabezpieczania pionowych ścian wykopów
- c) zestawy pompowe do tymczasowego odwodnienia wykopów
- d) zapewnienie zejść - wejść do wykopów (drabiny)
- e) znaki i sygnały bezpieczeństwa
  - sygnalizacja świetlna przy robotach na drogach
  - sygnały ręczne przy montażu studni, przepompowni (na linii sygnalizator-operator)
  - sygnały dźwiękowe, akustyczne na linii operator - pracownik

3. UZGODNIENIA

1. Protokół z narady koordynacyjnej PZUD Krapkowice
2. Uzgodnienie z Starostwem Powiatowym w Krapkowicach - drogi powiat.
3. Pozwolenie wodnoprawne na przejście rurociągu tłocznego ścieków przez rzekę Stradunia w km. 10+100
4. Warunki przyłączenia sieciowej pompowni ścieków P-1 do sieci energetycznej
5. Warunki przyłączenia przydomowej pompowni ścieków PP-1 do sieci energetycznej

4. CZĘŚĆ RYSUNKOWA

1. Plan orientacyjny 1: 10 000
2. Plan sieci kanalizacyjnej 1: 1000 - mapa 1
3. Plan sieci kanalizacyjnej 1: 1000 - mapa 2
4. Pompownia sieciowa ścieków P-1
5. Komora zasuw pompowni ścieków P-1
6. Przydomowa pompownia ścieków PP-1
7. Schemat zasilania energetycznego pompowni ścieków P-1
8. Schemat zasilania energetycznego przydomowej pompowni ścieków PP-1
9. Przejście rurociągu tłocznego ścieków RT przez rzekę Stradunia w km. 1+100 (podwieszenie do konstrukcji istn. mostu betonowego)